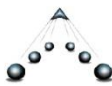

רשות התאגידים

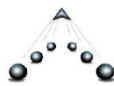
תיק חפיפה
לשר/ת המשפטים הנכנס/ת

חשוון התשפ"ג נובמבר 2022

תוכן עניינים

- א. יעוד רשות התאגידים ותפקידה _____ 2
- ב. עיקרי פעילות הרשות במהלך השנים 2020-2022 _____ 4
1. מקוונות, דיגיטציה וקליטת נתונים ONLINE _____ 4
2. הפחתת נטל רגולטורי _____ 11
3. הגברת הפיקוח על עמותות _____ 15
4. העמקת הגבייה והגברת האכיפה _____ 16
5. יצירת אקלים חדשני, עידוד מצוינות ופיתוח ההון האנושי _____ 19
6. טיוב מידע, הנגשתו והגברת השקיפות הציבורית _____ 20
7. שירות השירות הפרונטלי לציבור _____ 28
8. קיצור זמני טיפול המפורסמים לציבור ביחידת רשם החברות _____ 29
9. פעילות ייחודית בתחום המפלגות _____ 29
10. קידום חקיקה _____ 30
- ג. החלטות ממשלה מרכזיות הנוגעות לפעילות הרשות _____ 32
- ד. נושאים הנמצאים בתהליך מבחינת עבודת הרשות _____ 37

א. ייעוד רשות התאגידים ותפקידה

רשות התאגידים הוקמה בשנת 2007 כגוף האחראי על רישום, פיקוח, אכיפה ובקרה של מרבית התאגידים בישראל בהתאם להחלטת ממשלת ישראל משנת 2006. הרשות כוללת את יחידת רשם החברות והשותפויות, יחידת רשם העמותות וחברות לתועלת הציבור, יחידת רשם ההקדשות, יחידת אגודות עותומניות, יחידת רשם המשכונות ויחידת רשם המפלגות.

לצידן של יחידות הרשמים הסטטוטוריים שנמנו לעיל פועלות גם יחידות מקצועיות: מחלקת אכיפה ובקרה שאמונה על אכיפה של הוראות דין על תאגידים וקידום הגבייה, יחידת השירות לציבור שאחראית על תקשורת ישירה עם הציבור באמצעים פרונטליים, ודיגיטליים¹, וכן ארבע שלוחות: מחוז תל אביב והמרכז שהוקם במטרה להנגיש את שירותי הרשות לתושבי גוש דן המהווה את ליבת חי העסקים של ישראל; שלוחת באר שבע שנועדה לתת שירות לתושבי הדרום; שלוחת נוף הגליל שנועדה להעניק שירות לתושבי הצפון, ושלוחת חיפה.

מטה הרשות, לרבות יחידת ההון האנושי והלוגיסטיקה, הלשכה המשפטית, יחידת הלמידה הארגונית שוכנים בירושלים, במגדלי הבירה הנמצאים ברחוב ירמיהו.

ראש רשות התאגידים, עו"ד שולי אבני-שוהם, משמשת כרשמת העמותות, רשמת החברות, רשמת השותפויות, רשמת המפלגות, רשמת ההקדשות ורשמת המשכונות, וסמכויותיה נקבעו בדברי החקיקה הבאים: חוק העמותות, תש"ם-1980; חוק הנאמנות, התשל"ט-1979; חוק החברות, תשנ"ט-1999; פקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983; פקודת השותפויות (נוסח חדש), תשל"ה-1975; פקודת רישום שמות עסק - 1935; חוק המפלגות, תשנ"ב-1992; חוק המשכון, התשכ"ז-1967; החוק העותומני על אגודות, וכן כל חיקוק אחר מכוח החוקים והפקודות האמורים, וחיקוקים נוספים הנוגעים להפעלת סמכויות אלה.

צירוף היחידות לרשות אחת נבע מן ההכרה כי יש צורך בארגון מחדש - תפיסתי ומבני - של טיפול המדינה בתאגידים, תוך התאמתו למציאות המשפטית, הכלכלית והטכנולוגית של עולם התאגידים בישראל. היקף הפיקוח והבקרה ומאפייניו, נגזר ממהות התאגיד ובכלל זה, היותו גוף עסקי או גוף ללא כוונת רווח.

ייחודיות הרשות היא במגוון תחומי הפעילות והקשת הרחבה בה עוסקות היחידות השונות - תאגידים עסקיים, תאגידים ללא כוונת רווח, נאמנויות לקידום מטרות ציבוריות (הקדשות ציבוריים), מפלגות וניהול מאגר משכונות. בהתאם, מדיניות הרשות הינה מורכבת ומותאמת לכל תחום פעילות, על מאפייניו.

לצד הפעילות השוטפת של כל אחת מיחידות הרשות מתקיים ברשות התאגידים חיבור בין היחידות והמחלקות השונות במסגרתו נערכים שיתופי פעולה המביאים לתוצרים מקצועיים ואיכותיים יותר,

¹ ובכלל זה ניהול דף פייסבוק פעיל, טיפול בתיבות דוא"ל, דיורר ישיר של סקרים ועדכונים שוטפים ועוד

בבחירת שלם העולה על סך חלקיו. חיבור זה נעשה, בין היתר, באמצעות קיומן של יחידות מטה רוחביות כגון המחלקה המשפטית של הרשות, יחידת הלמידה הארגונית שאמונה על ניהול הידע ברשות ורתימת נקודת מבטן הרוחבית והידע המצטבר בהן.

רשות התאגידים מאפשרת מימוש של חופש ההתאגדות, פועלת להבטחת שקיפות ההתנהלות של תאגידים במגזר העסקי ובמגזר השלישי, תומכת בפעילות עסקית ובפעילות החברה האזרחית, ופועלת להגברת אמון הציבור בתאגידים ולמתן שירות יעיל, מקצועי ואיכותי לציבור.

מאז הקמתה שוקדת הרשות על גיבוש ויישום תפקידיה הייחודיים וסמכויותיה, ובכלל זאת קבעה את חזונה וייעודה, שעיקרם -

הרשות הינה יחידה מובילה בתחום השירות ומהווה מזה מספר שנים את אחת היחידות המצטיינות בתחום זה במגזר הציבורי. הדבר בא לידי ביטוי, בין היתר, בסקרי שביעות רצון שנעשים מדי שנה ובהן זוכה הרשות לציונים גבוהים מאוד. פרסי הצטיינות ואותות הוקרה בהם זכתה הרשות בשנים האחרונות מהווים אף הם ביטוי להערכה לה זוכה רשות התאגידים במגזר הציבורי ובקרב הציבור.

התפיסה המובילה ברשות של הענקת שירות מיטבי ושאיפה לשפרו כל העת, מיושמת הלכה למעשה בשירות האיכותי הניתן על ידי הרשות לכלל הציבור. הרשות מציבה רף שירות גבוה ביותר בו היא עומדת שנה אחר שנה. המהפכה המקוונת שהובילה רשות התאגידים מבטאת אף היא, כדוגמא, תפיסה לפיה השירות הינו במרכז, תפיסה של חדשנות, יצירתיות ופריצת דרך בשירות הציבורי - לשם מתן שירות טוב יותר, מהיר יותר ובדרך היעילה ביותר.

התפיסה השירותית של הרשות מבטאת אף בהנגשת מירב המידע לציבור מראש ובדרכים מגוונות:

ביצוע פעולות מקוונות בצורה נוחה ויעילה תוך בקרה והדרכת המשתמש תוך כדי ביצוע הפעולה.

פירוט נרחב, ברור ונגיש לכל באתר האינטרנט המתקדם של הרשות. יחידות קבלת קהל איכותיות ומקצועיות בפריסה ארצית ברשות: ירושלים, מחוז תל-אביב והמרכז, חיפה, נוף הגליל (נצרת עילית) ובאר-שבע. מוקד טלפוני בתחומי פעילות הרשות, המופעל בהווה ע"י אגף השירות במשרד המשפטים, מעניק מידע רב לקהל הפונים אליו. דף פייסבוק דינאמי של רשות התאגידים המפרסם לציבור באופן תדיר מידע ונתונים על עבודת הרשות ופעילותה. מאגר זה כולו, על נדבכיו השונים המשלימים זה את זה, מביא להענקת שירות מקצועי, יעיל ואיכותי לציבור. בנוסף, וכתוצר ישיר מהאמור, כתוצאה מהדרך המגוונת והאיכותית של קבלת המידע והשירות נחסכים ממקבל השירות - טרחה, זמן יקר, ימי חופשה ועוד.

רשות התאגידים מתנהלת בסטנדרטים גבוהים של חדשנות, איכות ומקצועיות, ופועלת למתן שירות מצוין לציבור, **כל זאת הודות להון האנושי ברשות שהינו איכותי ומגוון ויש בו ביטוי לכלל המגזרים בחברה הישראלית.**

ב. עיקרי פעילות הרשות במהלך השנים 2020-2022

במהלך 2020-2022 האיצה יחידת רשות התאגידים את תהליכי הדיגיטציה והמקוונות שנועדו לשפר את השירות לציבור, הפחתת הנטל הרגולטורי, טיוב מידע וקידום שקיפות, העמקת הגבייה והגברת האכיפה, יצירת אקלים חדשני, עידוד מצוינות ופיתוח ההון האנושי. להלן יסקרו בקצרה נקודות הציון המרכזיות בתקופה זו:

1. מקוונות, דיגיטציה וקליטת נתונים online

רשות התאגידים הגיעה להישגים פורצי דרך בתחום המקוונות אשר היו בעלי השלכות על כלל השירות הציבורי ואשר הפחיתו את הנטל הרגולטורי ושיפרו באופן דרמטי את איכות השירות הניתן לציבור, שיכול כעת לבצע פעולות בכל זמן ומכל מקום. שירותי ה on line שרשות התאגידים פיתחה והטמיעה הינם הראשונים מסוגם בשירות הציבורי והם **מאפשרים ללקוח לבצע פעולות ישירות במערכות המידע של הרשמים השונים** ולקבל חיווי מיידי. תהליכים אלה חוסכים זמן יקר ומשאבים רבים הן במגזר הפרטי והן בציבורי, מקצרים את זמן ביצוע הפעולה, מנגישים מידע חיוני לציבור ומקדמים שקיפות בתהליכי עבודה. במהלך 2020-2022 המשיכה הרשות וביססה את התהליכים המקוונים כך שהשימוש בהם הלך וגבר:

א. רישום, ביטול ושינוי משכונות באופן מקוון – לצורך מתן שירותים אלה, נבנתה במהלך 2016-2017 פלטפורמה חדשנית, ראשונה מסוגה בשירות הציבורי, המאפשרת חיבור מקוון בין הבנקים לבין מאגר רשם המשכונות באופן שמאפשר לבנקים לבצע פעולות ישירות במערכת המידע של רשם המשכונות. כתוצאה מכך מתאפשר רישום, ביטול ושינוי משכונות באופן מקוון ומיידי תוך קבלת אישור על ביצוען בהצלחה. וכך נחסך מהאזרח תהליך ארוך ומסורבל – ללכת לבנק המלווה, לקבל בבנק את מסמכי המשכון, להגיע בשעות קבלת קהל למשרדי רשם המשכונות לשם ביצוע הפעולה, לחזור לבנק עם מסמכי המשכון ולבצע את אותה פעולה בעת שינוי וביטול משכון. במקום כל אלה, מבוצעת הפעולה on line על-ידי **הבנק עצמו** (וכן נושים מוסדיים מורשים אחרים) ישירות במאגר רשם המשכונות ללא מעורבות של עובדי הרשות, כאשר מיד עם עדכון הבנק את הנתונים הם מופיעים במאגר המידע הפתוח לעיון הציבור. החל משנת 2020 חלה חובה על תאגידים בנקאיים, לבצע פעולות במשכון באופן מקוון ו-75% מהפעולות במשכונות מבוצעות באופן מקוון מלא, ועד כה בוצעו כ-2 מיליון פעולות במשכונות באמצעות הממשק. ביום 2/11/22 נכנסו לתוקף תקנות המשכון (סדרי רישום ועיון)(תיקון), התשפ"ג-2022, המעגנות בין היתר הסדר שיאפשר ליחידים ולנושים שאינם נושים מורשים כהגדרתם בתקנות העיקריות, לבצע פעולות במשכון באופן מקוון ושיפור הידוע של צדדים למשכון בדבר פעולות שבוצעו במאגר (יידוע באופן דיגיטלי באמצעות דוא"ל או טלפון נייד במקום באמצעות הדואר).

ב. **עיון במשכונות ואישור פרטי משכון לצורך קבלת אשראי ללא תשלום אגרה²** – שירות זה מאפשר, למעוניינים בכך, לקבל מידע אישי לגבי משכונות שרשומים לחובתם. העיון בפרטי משכונות כולל קישור לאישורי הרשם על ביצוע פעולות במאגר המשכונות והוא מאפשר לחייב לשלוח לבנק אישור פרטי המשכון לצורך קבלת אשראי מהבנק. **באמצעות השירות החדשני של אישור פרטי משכון מרחוק, נחסך לציבור הצורך להגיע לבנק לצורך קבלת אשראי.**

ג. **אישור מטעם חייב וממשכן** – שירות זה מאפשר לתת אישור מטעם חייב וממשכן לטובת אחר, על רישום משכון בתהליך מקוון מול נושה מוסדי, לצורך השלמת תהליך רישום משכון מקוון על ידי נושה מוסדי, באמצעות ממשל זמין. פתרון זה מחליף את הצורך בחתימת מקור על הודעת משכון שנרשמה ע"י הנושה באופן מקוון. החייב מאשר את ההודעה המבקשת לרשום את המשכון ולא יוכל להכחיש את הרישום. פתרון זה יועד לתקופת קורונה והסגרים ואומץ גם בהמשך כמתווה דיגיטלי לחתימת מקור ללא צורך של הנושים לפתח מנגנון דומה.

ד. **המשך העלייה בהיקף הבקשות לרישום חברה באופן מקוון** – מערכת זו מאפשרת ללקוח להגיש בקשות לרישום חברה באופן מקוון, לקבל חייווי מיידי על טעויות שונות ולתקן לאלתר שכן המידע המוקלד ע"י הלקוח מוצלב באתר on line עם מאגרי מידע נוספים. התהליך הינו מהיר, פשוט וידידותי. הלקוח יכול להתעדכן באשר להתקדמות הטיפול ב"אזור אישי" באתר, לבצע המשך פעילות נדרשת במידת הצורך ומסמכי הייסוד נשלחים אליו ישירות לכתובת הדוא"ל כשהם חתומים אלקטרונית. יצוין כי האפשרות להגיש בקשות לרישום חברה באופן מקוון תרמה תרומה של ממש לירידה בשירותי ה"מאכערים" שהיו נפוצים ברשם החברות בעבר. נכון לשנת 2022 חלה עליה נוספת באחוז הגשת הבקשות המקוונות, והיא מהווה כ-95% מהבקשות לרישום חברה. (מדי שנה נרשמות כ- 18,000 חברות).

ה. **יצירת מסלול חדשני של רישום חברה באופן מקוון ללא צורך באימות מסמכי תקנון והצהרות ע"י עו"ד ובאמצעות תקנון מובנה** - במהלך אפריל 2021 הושק שירות חדשני מסוגו המאפשר רישום חברה מקוון ללא צורך להיזקק לעורך דין.

במסגרת שירות זה מתבצע אישור חתימות בעלי המניות והדירקטורים באופן מקוון - באמצעות שימוש בהזדהות הממשלתית ("ממשל זמין") בלי צורך באימות עו"ד. בנוסף, אם הלקוח בחר להיעזר בשירותי עורך דין לצורך רישום החברה, שירות זה מאפשר לחתום על כל המסמכים הנדרשים ללא צורך בהגעה פיזית למשרד עורך הדין.

כחלק מהשירות, ולצורך פישוט השימוש בו על ידי הציבור ללא צורך להיזקק לעורך דין, נקבע כחלק מהתהליך גם "תקנון מובנה" המאפשר לרושם החברה להיעזר בו. התקנון כולל את פרטי החובה הנדרשים לפי חוק החברות, וכן אפשרות לבעלי המניות להוסיף הוראות נוספות

² <https://www.gov.il/he/departments/publications/reports/pledging>

לפי ראות עיניהם. יצוין כי במקרה של מספר בעלי מניות או דירקטורים, כל אחד מהם יכול לחתום על המסמכים הנדרשים באופן מקוון ללא צורך בהגעה למקום פיזי. הבקשה מועברת לטיפול רשם החברות רק לאחר השלמת כלל החתימות. קביעת מסלול חדשני זה התאפשרה באמצעות תיקון חקיקה - תיקון מספר 34 לחוק החברות (רישום חברה באופן מקוון), התש"ף-2000, מיום 14.9.20 - שייתר את חובת חתימת עורך הדין על תקנון החברה, ואפשר ביצוע חתימה "בדרך מקוונת כפי שיקבע השר", וכן תיקון תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) (תיקון) התשפ"א-2021 שפורסם ביום 26.1.21.

תהליך זה נועד להקל על הציבור הן בהקשר הרגולטורי והן על ידי הוזלת עלויות, ובוצע ברוח החלטת הממשלה מספר 2118 מיום 22.10.2014, שעניינה הפחתת הנטל הרגולטורי. בנוסף, מהלך זה נועד לסייע לעליה משמעותית של ישראל בקטגוריית "הקמת עסק" במדד קלות עשיית העסקים של הבנק העולמי (Doing Business בפרק הזמן שחלף ממועד התיקון הוחלף המדד במדד ה-BEE, Business Enabling Environment, שהפרטים המדויקים בנוגע לאופן המדידה במסגרתו טרם נקבעו על ידי הבנק העולמי).

לפי המדד בעבר, בעת עליית השירות ניתן היה לצפות כי ישראל עשויה לעלות במדד "פתיחת עסק" ממקום 28 למקום 8, ועליה של 3 שלבים במדד הכללי. מדובר בעליה משמעותית ביותר, שבהתאם למחקרים בנושא עשויה להגדיל באופן משמעותי את השקעות החוץ. כאמור, לאור השינוי במדד ע"י הבנק העולמי והעובדה שטרם נקבעו הפרטים המדויקים בנוגע לנתונים הרלוונטיים לדירוג, טרם התבהרה המשמעות לעניין זה. מכל מקום מדובר בתהליך משמעותי לצורך קידום תהליך רישום חברה ללא מגע יד אדם.

יצוין כי לצורך הטמעת התהליך החדש בציבור הרחב, בוצעו ומבוצעות פעולות רבות, לרבות הרצאות לקהל, פרסומים וסרטוני הדרכה. נכון למועד זה, בשנת 2022 עומד השימוש במסלול על למעלה מרבע מהבקשות המוגשות לרישום חברה, רובן (כ-70%) מוגשות לא ע"י עורכי דין, והיתרה מוגשות ע"י עו"ד אשר מוצאים במסלול זה יתרונות רבים, כגון: התקנון המובנה והעדר הצורך בהתייצבות הלקוח במשרד.

1. **עליית ממשק בנקים לרישום, עדכון וסילוק שעבודים** - כיום כ 85% מהבקשות בשעבודים מתבצעות על ידי הבנקים בישראל. לצורך קידום הנגשת ושיפור השירות לציבור, חיסכון בעלויות ומשאבים וכן במטרה להביא לקידום דירוגה של מדינת ישראל בדירוג מדד ה-Doing Business בקטגוריית מתן אשראי (שהוחלף המדד במדד ה-BEE

כאמור, פותח שירות ממשק מקוון לבנקים לצורך רישום, עדכון וסילוק שעבודים.

בסוף שנת 2021 עלה שירות סילוק שעבוד באופן מקוון, ובתחילת שנת 2022 עלה לאוויר גם רישום שעבוד – הרישום מתבצע על ידי עובדי הבנק ונרשם במרשם השעבודים באופן מקוון וללא מגע יד אדם. בימים אלה צפוי לעלות גם שירות עדכון שעבוד בממשק.

הממשק המשותף בין הבנקים לרשם החברות מאפשר לבנקים לעדכן במרשם השעבודים פעולות בשעבודים באופן מקוון וללא מגע יד אדם, באופן דומה לפעילות המיושמת כבר בנוגע

למשכונות. השירותים המקוונים במסגרת הממשק הם: סילוק שעבוד, עיון בשעבוד, רישום שעבוד ועדכון שעבוד. אחד הבנקים (בנק מזרחי טפחות) שימש כבנק פיילוט, ביצע אלפי רישומים וסילוקי שעבודים במסגרתו. לאחרונה עבר לפעולה מלאה בממשק המקוון. לצורך סנכרון יתר הבנקים והתאמות מצדם בתהליך אפיון השירות נפתח, בעת התהליך עצמו, פורטל ובו עלו מסמכי האפיון המיחשובי על מנת לקבל את הערותיהם של כלל הבנקים, שנמצאים בשלבים ראשוניים שונים של הצטרפות לממשק ואנו פועלים כדי לזרז מגמה זו. כך, למשל, בנק לאומי הצטרף לממשק ועלה עם שירות סילוק שעבוד מול חלק מהסניפים.

ז. **עליית שירותי רישום וסילוק בטוחות מקוון על ידי הציבור** - כפי שפורט, תהליך משכונות מתבצע מול הבנקים באופן מקוון, ותהליך שעבודים מקוונים מול הבנקים נמצא בשלבי פיתוח. היקף הבטוחות הנרשמות שלא ע"י בנקים הינו כ-15%-10. לצורך שיפור מיקום ישראל מדד ה- Doing Business (שכאמור הוחלף במדד ה-BEE) אין די בתהליך מקוון לרישום בטוחה (משכון/שעבוד) מול הבנקים, אלא יש לאפשר תהליך מקביל גם מול הציבור הרחב. מדובר בעבודה מורכבת, שמטרתה הגעה לתהליך יעיל, ככל האפשר ללא צורך בתיקוני חקיקה. לאחר עבודה מאומצת בנושא, שירותי רישום וסילוק בטוחות עלה לאתר המקוון. לקראת סוף שנת 2022 פורסם השירות בציבור ואנו פועלים בעת הזו להטמעתו בציבור.

ח. **אפוסטיל דיגיטלי** - שירות חדש שהושק לפיו ניתן להזמין ולקבל באופן מקוון תעודת התאגדות/ שינוי שם חברה, עם חותמת אפוסטיל, ללא צורך במסמך פיזי והחתמתו במשרד החוץ. השירות עלה ברשם החברות במהלך פברואר 2022 כחלק ממהלך משרדי, ועד למועד זה הופקו כ-440 מסמכים נושאי חותמת אפוסטיל דיגיטלי.

ט. **המשך העלייה בהיקף הפעילות המתבצעת ע"י הלקוחות באופן מקוון** - בשנים 2021-2022 המשכיחה מגמת העלייה בהיקף הלקוחות הבוחרים לעשות שימוש בכלים המקוונים, המאפשרים עדכון נתונים ישירות לתוך מאגר המידע של רשם החברות. כך, ב-2022 עלה אחוז הדיווחים השוטפים שבוצעו באופן מקוון, כך שרוב הדיווחים המקוונים, כ-72% מתבצעים באופן מקוון. חלה גם עליה דומה באחוז הדו"חות השנתיים המוגשים באופן מקוון, והיקפם מגיע ל-45% מכלל הדו"חות השנתיים המוגשים. יצוין כי העלייה בביצוע הפעולות המקוונות, מעבר לכך שהיא מאפשרת שיפור ברמת השירות, גרמה לחסכון ניכר בהוצאות המשרד. פעילות לבחינת אופן הגדלת הגשת הדיווחים באופן מקוון מתבצעת באופן שוטף, לרבות תיקון חקיקה שעבר המחיל חובת הגשה מקוונת על דיווחים לרשם החברות לפי חוק החברות, ולרבות הצעות לתיקון חקיקה שהוצעו במסגרת "ניקיון אביב" (שטרם אושר) לגבי מהלכים שיאפשרו לציבור רואי החשבון, שנמנע עד כה מדיווח מקוון, לעבור למסלול זה.

י. **אתר הפעולות המקוון: אפשרות להגשה מקוונת של כלל הבקשות לרשם העמותות, החברות, המשכונות, והשותפויות** - במהלך מרץ 2021 עלה לאוויר אתר הפעולות המקוון שמאפשר קליטת כל סוגי הבקשות לרשם העמותות, החברות, המשכונות והשותפויות, בקלות ובנוחות וגם ללא צורך בכרטיס חכם, אלא תוך שימוש בהזדהות הממשלתית. האתר מאפשר קליטה

מיידית של הבקשה במערכת וקבלת מספר הבקשה לגבי כלל הבקשות המוגשות לרשם החברות והשותפויות, כך שנחסכת תחנת קליטת הדואר - תהליך יעיל יותר המאפשר חסכון בזמן התגובה בין השיגור על ידי הלקוח לביצוע הפעולה. כמו כן מאפשר האתר מעקב ובקרה של הלקוח אחר הבקשה שהגיש, כאשר זו תופיע באזור האישי של המשתמש באתר. נכון למועד זה, ביחידת רשם החברות במהלך שנת 2022 כ-67% מהבקשות המוגשות לרשם מוגשות באמצעות האתר.

יא. מודול פניות חברות ושותפויות- שירות חדש של מתן פרה רולינג, הדרכה, בירור סטטוס, שעלה לאתר "תאגידים ברשת" במהלך 2022 בו האפשרות הציבור לפנות לשם בירור לגבי כל הנושאים הקשורים לרשם החברות והשותפויות- מבירור על פנייה ספציפית לרשם ועד לבירור כללי על כל סוגי הדיווחים. ממועד עליית השירות (ספטמבר) ועד למועד זה (אמצע נובמבר) התקבלו באמצעות השירות כ-1150 פניות המהוות 43% מכלל הפניות. שירות זה הצטרף לשירות קיים של מודול פניות ביחידת רשם העמותות המטפל באלפי פניות בשנה המתקבלות מהציבור בנושאים שבתחום יחידת רשם העמותות.

יב. הגשת בקשות ודיווחים ליחידת רשם העמותות באופן מקוון – כיום ניתן להגיש בצורה מקוונת בקשה לרישום עמותה וחברה לתועלת הציבור, דיווחים שנתיים ובקשות לאישור ניהול תקין, דיווחים על התנהלות לא תקינה של עמותות וחלי"צ וכן לעדכן את כתובת העמותה מיידית במערכת רשם העמותות, וכל זאת ללא צורך בהגעה למשרדי הרשם או בשליחת דברי דואר.

בשנת 2020 הושקו שירותים חדשים המאפשרים עדכון בעלי תפקידים באופן מיידית וללא צורך בטיפול הרשם, וכן הגשה מקוונת של בקשות לשינוי שם, מטרות ותקנון של עמותות וחברות לתועלת הציבור. בדומה, גם הגשת בקשה לפירוק עמותה מרצון מתבצעת היום באופן מקוון. בנוסף, ניתנת אפשרות לעמותה ולמייצגיה לפנות באופן מקוון אל הרשם במגוון בקשות וסוגי פניות. פניות אלה מנותבות ישירות על ידי המערכת אל הגורם המטפל כך שהפונה נהנה ממענה מהיר ויעיל.

עם כניסתו לתוקף של חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה), התשפ"ב-2022, ביום 27/1/23, ברירת המחדל להגשת דיווחים, מסמכים ובקשות היא הגשה מקוונת, תוך שלרשם יש סמכות לאפשר הגשה שלא באופן מקוון אם התקיימו נסיבות המצדיקות זאת. כן קיימת סמכות לשר לקבוע כי החובה לא תחול על סוגי עמותות, ככל שיעלה בכך צורך.

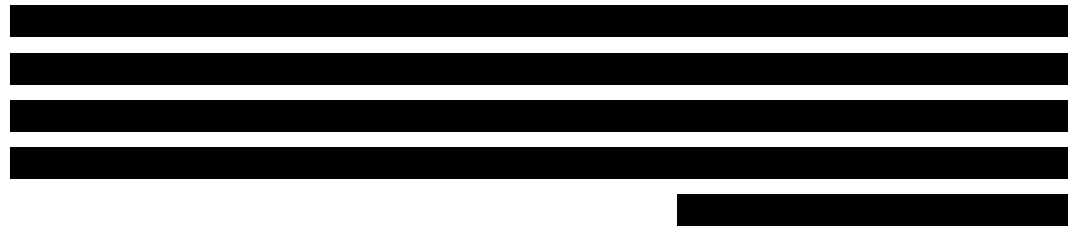
[REDACTED]

[REDACTED]

³ בעניין דו"ח המבקר ראו פרק ו' סעיף 2.

⁴ שירות ממשל זמין הוא שירות הזדהות חכמה המאפשרת כניסה מאובטחת לביצוע פעולות במספר משרדי ממשלה, ללא כרטיס חכם וללא עלות: <https://my.gov.il/landing/index.html>

י.ד. **תשלום דיגיטלי של אגרה שנתית ליחידת רשם העמותות** - בשנת 2020 נכנס לתוקף תיקון לתקנות העמותות (אגרות), תשנ"ח-1998, אשר קובע כי האגרה תקבע לפי גובה המחזור הכספי של העמותה. גובה האגרה מחושב בהתאם לנתונים הדיגיטליים שדווחו במערכת המקוונת של רשם העמותות.

טו. **אפיון מערכת מחשוב – "בראשית הקדשות"** – בשנת 2022 החל אפיון של מערכת מחשוב חדשה לכלל התהליכים העסקיים המבוצעים ביחידה, לקראת מעבר לשלב הפיתוח בשנת 2023.

מערכת "בראשית הקדשות" תאפשר טרנספורמציה דיגיטלית באופן ביצוע פעולות גורמי חוץ ופנים מול הרשם. כלל הפעולות יבוצעו באופן מקוון תוך קיצור זמני הטיפול ומתן שירות יעיל ואיכותי יותר. דיווחים שיתקבלו מנאמני ההקדשות יוזנו בזמן אמת לתיק ההקדש; בקשות לעיון בתיקי הקדשות יטופלו באופן דיגיטלי; ומידע לציבור הרחב ישוקף באופן דינמי באמצעות מיזם "גידסטאר". כמו כן, משרדי ממשלה המבקשים להתקשר עם הקדשות ציבוריים או ליתן תמיכות, יוכלו להתרשם מפעילות ההקדש ולבחון את מידת עמידתו במבחני התמיכה, כמו גם לבחון עמידה בתנאים להטבות מס. המערכת תאפשר ניתוח של נתונים והפקת דוחות BI לצורך טיוב הרגולציה באמצעות ניהול סיכונים.

טז. **שדרוג אתר האינטרנט והגשת בקשות באמצעות טפסים דיגיטליים** – לאחרונה הסתיימה מלאכת חידוש אתר האינטרנט של היחידה, וניתן לקבל מידע ושירותים באופן נגיש וידידותי. בשלב זה, ועד למעבר למקוונות באמצעות מערכת "בראשית הקדשות", ניתן להגיש בקשות באמצעות טפסים דיגיטליים שהוכנו בשיתוף "ממשל זמין" (בקשה לרישום הקדש; הגשת דו"ח שנתי; בקשה לאישור ניהול תקין; בקשה לעיון בתיקי הקדשות; בקשה לחלופי נאמנים בהקדש).

https://www.gov.il/he/departments/topics/registrar_of_dedications/govil-landing-page.

בנוסף, פורסם באתר האינטרנט "**כתב ההקדש מוצע**", שירות שמציע נוסח לדוגמא של כתב הקדש בו יכולים מקדישים או באי כוחם להיעזר כאשר הם מחליטים להקדיש נכס למטרה ציבורית.

יז. **מקוונות בתחום המפלגות: אפשרות הגשת דיווחים באמצעות כרטיס חכם** - בעבר המפלגות היו נדרשות להגיש בקשות לרישום והודעות בדבר בא כח לעניין רשימת מועמדים לכנסת, ישירות במשרדי הרשמת בעותק מקור. מאז הבחירות לכנסת ה-24 אנו מאפשרים הגשת מסמכים אלה באמצעות כרטיס חכם. בכך נחסכות עלויות רבות ונחסך זמן יקר.

2. הפחתת נטל רגולטורי

הפחתת הנטל הרגולטורי התאפשרה, בין היתר, הודות לפיתוח והטמעת השירותים המקוונים והשקת תהליכי עבודה דיגיטליים שנסקרו לעיל. בנוסף, ננקטו צעדים שמטרתם מיפוי הנושאים בהם יש מקום לשיפור השירות לצורך הקלת הבירוקרטיה, ובוצעו מהלכים שונים שמטרתם להפחית את הנטל הרגולטורי שהעיקריים שבהם יסקרו להלן:

א. **אישור ניהול תקין לשנתיים** – בהמשך להליך שיתוף ציבור פרסם רשם העמותות במהלך שנת 2020 הודעה בדבר שינוי במדיניותו לעניין מתן אישור ניהול תקין לעמותות. במסגרת השינוי התאפשר לראשונה לקבל אישור ניהול תקין לשנתיים במקום לשנה כפי שניתן עד כה, וזאת במטרה להקל על התנהלותן של עמותות הפועלות באופן תקין לאורך זמן. האישור ניתן לעמותות וחברות לתועלת הציבור אשר עמדו בקריטריונים הבאים במצטבר בחמש השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה: אישור ניהול תקין ללא הערות, הגשת מסמכים במועד ובתנאי שהעמותה לא נמצאת בהליך של תיקון ליקויים מטעם הרשם.

ב. **ביטול החובה בביצוע תכניות לתיקון ליקויים (תל"ל) לעמותות בשל גרעון או עודפים שנצברו** – כחלק מהתהליך האסטרטגי ובמטרה להפחית את הנטל הרגולטורי על עמותות, יצאה יחידת רשם העמותות בשנת 2020 בהנחיה חדשה, לפיה עמותות בגירעון לא יחויבו בביצוע תכנית לתיקון ליקויים. לצד זאת, וכשיקוף לתפיסה כי עמותות הינן גופים ציבוריים בעלי חובת שקיפות מוגברת, באישורי ניהול תקין שיוענקו לעמותות הנמצאות בגרעון מהותי, למשל כאשר הגרעון עולה על 50% ממחזור העמותה, תיכלל הערה על אודות הגרעון בו מצויה העמותה. הנחיה זו נכללה גם בין ההנחיות שנועדו לסייע בהתמודדות עם משבר הקורונה.

ג. **הקלת רגולציה המאפשרת לעמותות חדשות להתקשר עם המדינה** – עד לאחרונה, עמותות שביקשו להתקשר עם המדינה נדרש להחזיק באישור ניהול תקין. תנאי סף לקבלת אישור כאמור הוא פעילות קודמת ורציפה של שנתיים לפחות. לפיכך, עמותות חדשות, שטרם מלאו שנתיים לרישומן, לא יכלו להתקשר עם המדינה. בהחלטת ממשלה 460 מיום 5.10.2021 נקבע כי משרדי הממשלה יהיו רשאים להתקשר עם עמותה גם אם אין בידי אישור ניהול תקין, אם התקיימו בה התנאים הבאים:

א. טרם חלפו שנתיים מיום רישומה;

ב. העמותה קיבלה אישור על הגשת מסמכים (אישור המיועד לעמותות חדשות).

הוראה זו מאפשרת לעמותות חדשות להתקשר עם המדינה.

ד. **הקלה ברגולציה לעסקים והתאמת דרישות הדיווח ליחידת רשם החברות לפעילות עסקית בינלאומית** – על מנת להתאים את הדרישות הקיימות לפעילות העסקית הבינלאומית אושר על ידי הכנסת בדצמבר 2020, תיקון תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים), לפיו אין חובה לצרף תרגום למסמכים שניתן להגיש לרשם החברות בשפה האנגלית (תקנון חברה ומסמכי שעבוד). כמו כן, ניתן להגיש תקנות של שותפות מוגבלת בשפה האנגלית. בנוסף, הותאמו

ההוראות בדבר צירוף מסמכים מאומתים לדיווח הראשון המוגש לפי תקנות השותפויות לגבי אזרח או תאגיד זר לדרישות הקיימות במסגרת דיווחי חברות. יצוין, כי להשלמת המהלך ולצורך הקלה על גורמים המבקשים לבצע פעילות עסקית בינלאומית במסגרת פעולות רישום ודיווח לרשם, בתיקון לחוק החברות ותיקון תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) כחלק מ"ניקיון אביב" שההתייחסות אליו מפורטת בכותרת "הקלה ברגולציה לעסקים" – הוצע להקל בדרישות הצגת תרגום עברי של תקנון ההתאגדות של חברת חוץ, וכן הקלה לעניין דרישת אימות מסמכי תאגידים זרים בעת רישומם כדירקטורים/כבעלי מניות בחברה.

הצעת חוק החברות (תיקון מס' 35) התשפ"ב-2022 פורסמה אך לא נדונה במליאה לקריאה ראשונה, והיא ממתינה בעת הזו. בנוסף, פורסמה להערות הציבור טיוטת תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) הכוללת גם היא שורה של הקלות לציבור, שממתינות בעת הזו להמשך קידומן. הצעת החוק וטיוטת התקנות פורסמו במסגרת מתווה "ניקיון אביב". מהלך זה הוא מהלך ממשלתי משותף של משרד המשפטים, משרד האוצר ומשרד ראש הממשלה הכולל ריכוז כאמור הקלות ברגולציה לעסקים ולאזרחים.

הצעת החוק שפורסמה כוללת, בין היתר, את ההסדרים וההקלות הבאים לחברות, אשר עיקר מטרתם הוא טיוב המרשם והקלת הנטל הרגולטורי על חברות: הסמכת רשם החברות לביצוע מחיקה מנהלית של חברות לא פעילות ממרשם החברות, הקלה על חברות חוץ המקיימות מקום עסקים בישראל לעניין הגשת מסמכי הרישום שלה, כך שאלו יוכלו להיות מוגשים גם ללא תרגום עברי; הוספת סמכות לרשם לשנות את מען משרדה הרשום של החברה במקרה שיש יסוד להניח שמען זה אינו משמש כמענה בפועל של החברה; קיצור פרק הזמן להגשת תביעות חוב בהליך פירוק מרצון של חברה; מתן אפשרות לחברה להודיע לרשם כי הדיווחים שהיא מגישה לרשם לעניין בעלי מניות ודירקטורים יהוו את מרשם בעלי המניות והדירקטורים שלה, באופן שייתר את הצורך לנהלם כמרשם נפרד במשרדי החברה ולהעמידם לעיון הציבור שם.

טיוטת התקנות נועדה להשלים את ההסדרים המוצעים בהצעת החוק האמורה: ביטול חובת חברת חוץ להגיש את מסמכי הרישום שלה בשפה העברית, כפי שפורט לעיל. וכן, קביעת הפרטים שעל חברה לדווח לרשם במקרה שבו החליטה כי מרשם בעלי מניותיה ינוהל אצל הרשם. בנוסף, התקנות מציעות הקלה בדרישת האימות של מסמכי תאגיד זר המוגשים כחלק מבקשה או דיווח מקוונים של חברה. וכן, מתן אפשרות להגשה מקוונת של דיווחים על ידי עורך דין שלא בכובעו כנושא משרה כהגדרתו בסעיף 39 לחוק החברות, התשנ"ט-1999. כך גם לעניין הגשת דוח שנתי על ידי רואה חשבון מבקר.

ה. **טיוב רגולציה ביחידת רשם החברות** – בשנים 2019-2021 נבחנו תהליכי הטיוב גם ביחידת רשם החברות. התהליכים בוצעו בשיתוף אגף תכנון מדיניות ואסטרטגיה במשרד המשפטים תוך כדי שיח עם הציבור ובתיאום עם רגולטורים נוספים והם צפויים להביא, לאחר יישומם, להפחתה בעלויות הרגולציה ולצמצום מספר התהליכים הבירוקרטיים ומשכם. [דו"ח טיוב הרגולציה](#) פורסם בינואר 2022, ומסקנותיו מיושמות על ידי יחידת רשם החברות ושותפים

נוספים במשרד המשפטים. במסגרת יישומו מקודמים תיקוני חקיקה ותקנות שיפורטו להלן בהמשך, ובהתאם לכך בעתיד יבוצעו התאמות מחשוביות רלוונטיות.

ו. **טיוב רגולציה ביחידת רשם העמותות והחל"צ** – בשנת 2022 הסתיים תהליך אסטרטגי מעמיק, בשיתוף אגף תכנון מדיניות ואסטרטגיה במשרד המשפטים, שמטרתו לטייב את הרגולציה המשותפת על עמותות וחל"צ. במסגרת זו גובשה תפיסת תפקיד ליחידה וכן הוצע מתווה להקלת רגולציה ויצירת סל תמריצים להתנהלות תקינה של עמותות, ובכלל זה מנגנון לחיזוק מוסדות העמותה. בימים אלה עובדים עובדי היחידה הכשרה שנועדה לחברם למסקנות ההליך האסטרטגי. בהתאם לתוכנית העבודה של רשות התאגידים, במהלך החציון הראשון של שנת 2023 תכנית יישום ההמלצות לאור מסקנות ההליך תוגש לאישור מנכ"ל המשרד וכן תופץ לשיתוף עם הציבור לשם קבלת הערותיו.

ז. **חיסול מרצון של חברות באופן מהיר ויעיל** - בעקבות תיקון חקיקה, החל משנת 2020 יושמו מסלולים מהירים לפירוק מרצון של חברות. מסלולים אלה מהווים הורדת נטל רגולטורי משמעותי על הציבור, כולל חסכון במספר ההליכים שיש לבצע לצורך חיסול החברה (כולל, למשל, ביטול הצורך בפרסום ברשומות). מאז עלייתו ועד היום - כמחצית החברות המתפרקות עשו זאת במסלול זה. בנוסף, בשנת 2022 הסמיך שר המשפטים את עובדי רשות התאגידים לאמת דירקטורים החותמים על מסמכי פירוק מרצון בפניהם, לצורך ייעול וקידום הליכי פירוק חברות שאינן פעילות. בשנת 2023 אנו עתידים להרחיב את קורס ההסמכה לעובדים ולבקש להאריך את תקופת ההסמכה לאימות חתימות כאמור, לצמיתות.

ח. **רישום הקדשות יזום** - בשנת 2020 החלה יחידת רשם ההקדשות בפרויקט רישום הקדשות יזום, שכולל איתור של נכסי הקדשות, שטרם נרשמו בפנקס. בתוך כך, נערכו פניות לנאמני הקדשות באופן אקטיבי על מנת לסייע להם לעמוד בהוראות הדין, ולרשום הקדשות בפנקס ההקדשות הציבוריים (חובה חוקית, שלצידה סנקציה פלילית, בהתאם לסעיף 31 לחוק הנאמנות).

הרישום היזום הוא תוצר של עבודת מחקר, שכוללת ניתוח של מסמכים ופניה לגורמים רלוונטיים. לצורך כך פנינו בין היתר, לכל המוסדות להשכלה גבוהה ולגורמים שמנהלים הקדשות ציבוריים – דתיים (הקדשות למטרה ציבורית, שהיצירה והניהול הפנימי שלהם בסמכות בית הדין הדתי). הרישום היזום הכפיל את מספר ההקדשות הנרשמים בשנה.

ט. **החלטת ממשלה 460 מיום 5.10.2021 בעניין אישור ניהול תקין להקדשות**

הליך מתן אישור ניהול תקין להקדש נועד כדי לבחון שימוש נאות בנכסי ההקדשות לטובת מטרתיהם. כמו כן, אישור ניהול תקין הוא תנאי לקבלת אישור לפי ס' 46 לפקודת מס הכנסה, שמאפשר קבלת זיכוי בשל תרומה.

החלטת הממשלה מעגנת את הפרקטיקות של "אישור ניהול תקין" ו"אישור על הגשת מסמכים" לכלל יחידות הזרוע האלכ"רית, לרבות יחידת רשם ההקדשות, ואף קובעת לראשונה, ובאופן תקדימי, כי משרדי ממשלה לא יתקשרו עם הקדשות ציבוריים שאין

בידיהם אישור ניהול תקין שהונפק על ידי רשם ההקדשות או אישור על הגשת מסמכים להקדש שטרם חלפו שנתיים ממועד רישומו.

ג. חתימה על מתווה לשיתוף פעולה מיום 6.3.2022 בין יחידת רשם ההקדשות לבין הנהלת בתי הדין השרעיים בנוגע לרישום ופיקוח על הקדשות ציבוריים-שרעיים –

חוק הנאמנות מקנה לרשמת ההקדשות סמכויות רגולטוריות בכל הנוגע לרישום ולפיקוח על הקדשות שיש להם מטרות ציבוריות. בתוך כך, לבתי הדין הדתיים ניתנה סמכות שיפוט ייחודית לגבי יצירה וניהול פנימי של הקדשות שנוצרו בפניהם.

בשנת 2022 הנהלת בתי הדין השרעיים ורשם ההקדשות סיכמו, במסגרת מתווה שאושר ע"י לשכת המשנה ליועמ"ש (אזרחי), וקיבל את ברכת מנכ"ל המשרד, לפעול בתיאום מלא ולהעביר ביניהם כל מידע הנדרש לצורך מימוש סמכויותיהם ותפקידם. לצורך כך מונה לאחרונה בעל תפקיד בהנהלת בתי הדין השרעיים, וביום 24.10.22 נרשם בפנקס ההקדשות הציבוריים ההקדש השרעי הראשון.

במסגרת תכנית העבודה לשנת 2023 עתידים שני הגופים לפעול לרישומם של כלל ההקדשות הציבוריים המתנהלים בבתי הדין השרעיים בפנקס ההקדשות הציבוריים הפתוח לעיון הציבור. בהמשך יבוצע תיאום בין שתי היחידות במטרה לקדם פיקוח אפקטיבי של יחידת רשם ההקדשות תוך הפחתת הנטל הרגולטורי.

יא. החלטת היועץ המשפטי לממשלה מיום 14.10.2021 בנושא הפיקוח על ההקדשות הדתיים -

בין הנהלת בתי הדין הרבניים לבין יחידת רשם ההקדשות מחלוקת בשאלת הסמכות לרישום הקדשות ציבוריים דתיים (שנוצרו בבית הדין הרבני למטרה ציבורית) ולפקח עליהם, לפי חוק הנאמנות. הדבר פוגע ביכולת לבצע רגולציה אפקטיבית, ולכן, נדרשה הכרעה בשאלה מה בין הרגולציה עליה אמון רשם ההקדשות לבין ענייני "יצירה וניהול פנימי" שבסמכות בתי הדין הדתיים.

לאחר שמיעת עמדות הצדדים, הכריע היועץ המשפטי לממשלה, כי רשם ההקדשות הוא האחראי לפיקוח על מוסד ההקדשות, לפיכך על הרשם להפעיל את סמכויותיו הרגולטוריות ובכלל זה את סמכויות הרישום, הפיקוח והבקרה על כלל ההקדשות בין אם ציבוריים ובין אם ציבוריים - דתיים.

ביום 17.7.2022 יצא מלפני בית הדין הרבני הגדול פסק דין בתיק 1310115/2 מדינת ישראל נ' הקדש בית חינוך יתומים לעדת ספרד בירושלים, שקבע כי לרשם ההקדשות לא נתונה סמכות פיקוח על ההקדשות הדתיים, וכי על נאמני הקדשות ציבוריים דתיים להימנע מלשתף פעולה עם רשם ההקדשות. לאור האמור, ביום 17/11/2022 הגישה היועצת המשפטית לממשלה עתירה לבג"צ התלויה ועומדת.

[REDACTED]

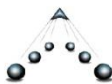
[REDACTED]

[REDACTED]

י.ד. הפחתת הנטל במפלגות – מתן הקלות בעת רישום, שינוי שם, שינוי מטרות מפלגה והגשת התנגדות- במסגרת הקלת הנטל הבירוקרטי בבקשות לרשום מפלגה, לשנות שם מפלגה או מטרות וכן בעת הגשת התנגדות לאחת מהבקשות הללו נחסך מהציבור הצורך לגשת למשרדי רשות האוכלוסין ולהפיק אישורי אזרחות שיש להגיש בעת ביצוע הפעולות הנזכרות ברישא. חלף זאת נדרש הציבור להציג הצהרה חתומה בדבר סטטוס האזרחות שנבדקת ע"י עובדי יחידת רשם המפלגות שירות במאגר רשות האוכלוסין. הקלות אלה חוסכות לציבור עלויות הכרוכות בביצוע הפעולות האמורות, מקצרות תהליכים ומאפשרות הקלה משמעותית בנטל הבירוקרטי המוטל על הציבור.

[REDACTED]

[REDACTED]

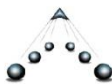
[REDACTED]

4. העמקת הגבייה והגברת האכיפה

ברשות התאגידים פועלת יחידת אכיפה ובקרה שהינה יחידה ייעודית האמונה על הגברת האכיפה כנגד תאגידים שאינם מתנהלים כחוק תוך שיתוף פעולה הדוק עם היחידות המקצועיות. ואכן, בשנים האחרונות הובילה פעילות הרשות בתחום האכיפה והגבייה להגברת ההרתעה והעלאת המודעות בציבור בכל הנוגע לחובת תשלום אגרה שנתית והגשת דוחות שנתיים לרשם החברות כנדרש בחוק.

הודות לכך נרשמה עלייה משמעותית בתשלום אגרות החברות המשולמות מידי שנה, תשלום שנתי המסתכם במעל ל- 200 מיליון ₪. כמו כן, חלה עלייה בהיקף הדיווחים השנתיים, דבר הכרחי לצורך שמירה על רמת עדכניותו של מרשם החברות והעמדתו של מידע אמין ורלוונטי לציבור הרחב ולרשויות. בנוסף, מבוצעת פעילות אכיפה אפקטיבית ומשמעותית בתחום העמותות וההקדשות במטרה להבטיח התנהלות תקינה של גופים אלה. להלן עיקרי הפעולות שנקטו במהלך 2021-2022:

א. העמקת הגבייה בגין חובות עבר של חברות - הודות למהלכים משמעותיים שבוצעו בכל המישורים – המשפטי, האירגוני, הניהולי והמחשובי, חלה עלייה של עשרות מיליונים בהיקפי הגבייה בגין חובות עבר של אגרות שנתיות שלא שולמו לרשם החברות ובשנת 2021 נגבו כ- 77 מיליון ₪.

ב. העברת חובות של חברות מפרות לגבייה על ידי המרכז לגביית קנסות - יחידת האכיפה והבקרה שברשות התאגידים פועלת בשילוב עם המרכז לגביית קנסות שברשות האכיפה והגבייה והיא מעבירה למרכז לגביית קנסות (להלן: מג"ק) חובות של חברות מפרות לגבייה. בשנת 2021 נגבו ע"י המג"ק כ- 29 מיליון ₪ מתוך סך הגבייה הכולל האמור בסעיף א' לעיל.

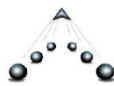
ג. הטלת עיצומים כספיים על חברות מפרות – יחידת האכיפה והבקרה ברשות התאגידים מיישמת את הסמכות המוקנית לה על-פי דין ופועלת להטלת עיצומים כספיים על חברות, אשר אינן פועלות לתיקון ההפרות שביצעו, ולצד זאת אינן פועלות להסדרת הסטטוס שבו הן מצויות ולמחיקתן מהמרשם במקרים המתאימים.

בשנת 2020-2021 פתחה היחידה בהליכים לצורך הטלת עיצום כספי על 1,000 חברות. לאחר הליכי התראה ודרישה על-פי דין הוטלו בפועל עיצום כספי על 181 חברות. בשנת 2022 פועלת היחידה בעניינן של כ- 3,000 חברות, אשר הינן בעלות פוטנציאל להטלת עיצום כספי.

[REDACTED]

ה. העברת חובות עמותות לגבייה במרכז לגביית קנסות – בימים אלה משלימה יחידת האכיפה והבקרה של רשות התאגידים יצירת ממשק מחשובי, בתיאום עם המרכז לגביית קנסות, אשר יאפשר העברת חובות של עמותות שאינן משלמות את האגרה השנתית, לגבייה באמצעות המרכז לגביית קנסות. המהלך הכולל צפוי להתחיל בראשית הרבעון השני של שנת 2023.

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

2. החלת החובה ל"אישור ניהול תקין" על אגודות עותמאניות לצורך קבלת תמיכות ממשלתיות- אגודות עותמאניות הן ארגונים ללא כוונת רווח הפועלים למטרות ציבוריות ולטובת ציבור נהנים רחב תוך שימוש בכספי ציבור, בדומה לעמותות. חלקן מקבלות מהמדינה תמיכות או הטבות ובהן הטבות מס.

ממועד כניסתו לתוקף של חוק העמותות, תש"ם-1980, לא ניתן היה להקים אגודות עותמאניות חדשות, אולם המחוקק אפשר את המשך פעילותן של האגודות הקיימות, שהוקמו בהתאם לחוק העותומני על האגודות משנת 1909. כיום, ישנן למעלה מ- 3,300 אגודות עותמאניות הרשומות במרשם האגודות העותמאניות, שלא נמחקו, פורקו או נרשמו כעמותות.⁵ ביניהן, גם ארגונים מרכזיים במשק הישראלי: קופות החולים, הסתדרויות עובדים, התאחדויות גדולות ועוד.

ביום ה-3.9.2021 נכנסו לתוקפן תקנות החוק העותומני על אגודות (דיווח ושקיפות), התשפ"א-2021. המחילות חובות דיווח ושקיפות על אגודות עותמאניות, ומעגנות כלים שעל פיהם יגישו האגודות דיווחים לגבי פעילותן. זאת על מנת להחיל עליהן הסדרים דומים, ככל הניתן, לאלה החלים על תאגידים אחרים ללא כוונת רווח בישראל.

בהמשך לתקנות כאמור, באוקטובר 2021 התקבלה החלטת ממשלה מספר 460 שעגינה את הפרשנות שהייתה קיימת ברשות התאגידים, ולפיה אגודה עותמאנית בהיותה אלכ"ר נדרשת בדומה לעמותה לאישור ניהול תקין בהתאם להחלטות הממשלה שניתנו בעבר בעניין, הן לגבי התקשרויות עם משרדי ממשלה, הן לגבי קבלת תמיכות או הקצבות והן לגבי קבלת אישור זיכוי ממס (לפי סעיף 46 לפקודה). משמעות האישור הינו כי האגודה העותומאנית הגישה דיווחים כנדרש בחוק ובתקנות לרשם העמותות ולא עלו ליקויים משמעותיים בהתנהלותה.

בהמשך לכך, התקיימו פגישות תיאום עם משרדי הממשלה הרלוונטיים, ולראשונה ביום 29.11.2021 ניתן אישור ניהול תקין לאגודה עותמאנית ופורסמה מדיניות זמנית בעניין.⁶

⁵ אגודה הרשומה במרשם שלא נמחקה או פורקה אינה בהכרח אגודה המקיימת פעילות בפועל. על הקושי באיתור הנתונים ר' בהמשך בפרק העוסק בטיוב המידע.

⁶ קישור למידע נוסף באתר היחידה – <https://www.gov.il/he/service/ottoman-certification-of-proper-management>

בנוסף, התקיימו לאחרונה שולחנות עגולים עם ארגוני עובדי ומעבידים, קופות חולים ושולחן כללי של אגודות עות'מניות דוגמת ההתאחדויות השונות.

בימים אלו אנו פועלים להרחבת המהלך תוך החלת החובה להמצאת אישור ניהול תקין על אגודות עותמאניות גם לצורך קבלת הטבות הניתנות על ידי הרשויות המקומיות – בעת מתן הנחות בתשלומי ארנונה והקצאות קרקע בפטור ממכרז. לצורך כך, בשנת 2022 נעשתה פניה למשרד הפנים בבקשה להוציא הבהרה למאות הרשויות המקומיות לפיה אין להעניק פטורים, הקצבות ותמיכות לאגודות עות'מניות שאינן מחזיקות אישור ניהול תקין ובימים אלו אנו פועלים לקידום הנושא.

5. יצירת "אקלים חדשני", עידוד מצוינות ופיתוח ההון האנושי

רשות התאגידים פועלת לעידוד חדשנות ומצוינות, שיפור מתמיד ולפיתוח ההון האנושי מתוך הבנה שמרכיבים אלה הם קריטיים להצלחת הארגון ולמעשה בלעדיהם לא תתאפשר הנעה של הארגון בזמנים משתנים.

א. זכייה בפרסי הצטיינות - בשנת 2021 זכה פרויקט רישום משכון באמצעות מקוונות בנקים בפרס במסגרת תחרות אנשים ומחשבים IT EWARDS. הפרויקט זכה לפרס ע"י אגף מערכות מידע.

ב. הטמעת תרבות ארגונית של הפקת לקחים - הליך ביצוע של הפקת לקחים ותחקיר (הקריו ברשות גם "תחכים") הינו יוזמה של הרשות שהחלה להתבצע באופן מוסדר ומוטמע, במהלך שנת 2016. מטרת ההליך לבצע בקרה ובדיקה עצמית כל העת בצד ביצוע הפעילות והמשימות השוטפות.

ביצוע הליך תחקיר-תחכים הבודק את הפעילויות וקובע מה ראוי לשמר ומנגד מה מוצע לשפר ולשנות בעתיד, מעניק ערך מוסף לפעילות הרשות ותורם רבות להליך הלמידה והשיפור שמבוצע דרך קבע ברשות התאגידים. הליך עריכת התחקירים נמשך והוטמע בשגרת העבודה של היחידות והוא הפך לכלי עבודה חשוב.

ג. השתתפות בפרויקט google 'סטודנטים עושים חדשנות' - פרויקט זה הנערך על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון בנגב בשיתוף עם חברת "google" ישראל חותר לחיבור בין צוותי סטודנטים לגופים במגזר הציבורי לשם פיתוח אמצעים טכנולוגיים במטרה לסייע בשיפור השירותים הניתנים על-ידי הגוף הציבורי. רשות התאגידים חברה לפרויקט בשנת 2017 ובעקבות החיבור שנוצר עם רשות התאגידים ולנוכח הצלחת הפרויקט⁷, אימץ משרד המשפטים את הפרויקט והפך אותו למשרדי ומאז הוא משתתף בו מידי שנה בשנה. בשנת 2020 זכה בפרויקט (במקום שני) צוות שלווה ע"י יחידת רשם המפלגות ואשר פיתח אפליקציה בשם Politically Connect שמטרתה לפתור את בעיית ההתפקדויות הכפולות.

⁷ בשנת 2017 נבחרו מתוך כלל הגופים שניגשו לתחרות שני פרויקטים לביצוע ברשות התאגידים אשר זכו במקומות הראשון והשלישי.

ד. **פיתוח ההון האנושי** - מתוך הבנה שההון האנושי הוא הכח המניע של כלל התהליכים ברשות מושקעת מחשבה רבה בפיתוחו. רשות התאגידים פועלת להכשרה פיתוח וטיפול של בעלי תפקידים (ובכלל זה: הכשרת חקיקה לעורכי דין במחלקה המשפטית, הכשרת מפקחים, הכשרת מקבלי קהל, נותני שירות ועוד). עובדים חדשים שנקלטים משתתפים בימי אוריינטציה פנימיים שחושפים אותם לעולם התוכן של הרשות. עובדי הרשות משתתפים בהשתלמויות וסמינרים מקצועיים ונוטלים חלק בפורומים פנימיים של למידת עמיתים (כדוגמת פורום מובילי הפקת לקחים, פורום מנהלי דרג תיכון) ובצוותי שיפור שונים.

ה. **נטוורקינג תאגידים** - במהלך החודשים נובמבר-דצמבר 2022 נקיים מפגשי נטוורקינג תאגידים. במפגשים ישתתפו עובדים שנקלטו ברשות מאז מגפת הקורונה, במטרה לחזק את רשת הקשרים של עובדים אלו, לאפשר למידה בכלל ולמידת עמיתים בפרט, להקנות כלים ומיומנויות ולהבטיח מימוש החזון של רשות אחת, חזון אותו מובילה ראש רשות התאגידים מאז נכנסה לרשות התאגידים במרץ 2022.

ו. **קידום פעילות יחידת רשם החברות בהיבטים בינ"ל - חתימה על הצהרת שיתוף פעולה בין יחידת רשם החברות לבין רשות הרישום ADGM באבו דאבי ובגיאורגיה**

במסגרת הסכמי השלום בין ישראל לבין איחוד האמירויות, וכחלק ממגמת יחידת רשם החברות להוביל ולסייע בקידום היבטי פעילות בינלאומיים, במטרה לקדם עשיית עסקים בין גורמים ישראלים לבין גורמים מאיחוד האמירויות, ב-2021 נחתמה, לאחר מו"מ בשיתוף יחידת קשרי חוץ של משרד המשפטים ומחלקת ייעוץ וחקיקה (בינ"ל) הצהרת שיתוף פעולה בין רשם החברות לבין רשות הרישום ADGM באבו דאבי. מדובר בהסכם הראשון של משרד המשפטים עם איחוד האמירויות. במסגרת שיתוף הפעולה בין הרשויות, הוצגה בארגון ה-Corporate Registers Forum CRF (יוזמה משותפת להקמת רשת שיתופית בין רשמי החברות לצורך החלפת מידע והתייעצויות. לאחרונה נחתם הסכם מסגרת דומה עם גיאורגיה ואנו צופים כי יהיה בהסכמים אלה כדי לקדם שיתוף פעולה.

ז. **פאנל מומחים בנושא השקעת כספי הקדש ציבורי** – בחודש יולי 2022 קיימה יחידת רשם ההקדשות פאנל מומחים במטרה להתאים את ניהול כספי ההקדשות (בשווי של כ- 6.5 מיליארד ₪) למצב השוק הנוכחי ע"י הקניית ידע וכלים לנאמני ההקדשות. הפאנל נערך בהשתתפות ראש רשות התאגידים, מנהלת היחידה, מנהלת מחלקת השקעות ברשות ניירות ערך והכלכלן הראשי של בית השקעות גדול, ולקחו בו חלק למעלה מ-100 נאמנים. בעקבות הפאנל הפיצה היחידה סרטון ומסמך מלווה המסכם את התובנות שעלו ממנו.

6. **טיוב מידע, הנגשתו והגברת השקיפות הציבורית**

רשות התאגידים פועלת לטייב ולהנגיש את המידע המצוי במאגריה והיא מיישמת מדיניות של שקיפות ושיתוף הציבור. לגישת הרשות, יש חשיבות רבה בשקיפות ופומביות ביחס למדיניות ולנהלים שלפיהם היא ממלאת את תפקידיה, כדי שהגורמים המפוקחים על ידה או הציבור הרחב יוכלו לכוון התנהלותם מראש בהתאם לדרישות והנחיות הרשות. בנוסף, תפיסת הרשות היא כי המידע המצוי בידיה במאגרי

המידע שהיא מנהלת על פי דין, מוחזק על ידה בנאמנות לטובת הציבור ולקידום תכליות ציבוריות וכי העמדתו לעיון הציבור, כמו גם הפצתו והנגשתו, בהכרח יובילו לשיפור השירות וחיזוק השקיפות והבקרה על תאגידים בישראל. להלן יפורטו שינויים שביצעה הרשות בתקופה הנסקרת במסמך זה:

א. **אגודות עותמאניות** - בהתאם להחלטת ממשלה מס' 3662 משנת 2018, רוכזו הסמכויות לפי החוק העותומני על האגודות במשרד המשפטים והואצלו לרשות העמותות. בעקבות כך, הוקמה יחידה ייעודית לאגודות עותמאניות ברשות התאגידים. להחלטה זו קדם דוח מבקר המדינה 67 שסקר מספר ליקויים מרכזיים בהסדרת תחום האגודות העותמאניות, ובהם – היעדר נתונים עדכניים.⁸ מאז הקמת יחידת אגודות עותמאניות ברשות התאגידים, החל תהליך של טיוב נתוני מרשם האגודות העותמאניות שנמצא גם כיום במוקד פעילות היחידה, במסגרתו בוצעה קפיצת מדרגה משמעותית בכל הנוגע לשקיפות באגודות עותמאניות, ממצב של היעדר מידע למצב בו מידע מפורסם לציבור באופן יזום ושוטף באתר גיידסטאר.

כיוון שהמרשם שנוהל במשך השנים במשרד הפנים כלל רק שם ומספרי אגודות, תוך כפילויות רבות, עלה הצורך לאתר פרטי מידע נוספים ולהוסיפם למאגר המידע. לצורך כך, בוצע מעבר על תיקי מסמכים של אגודות עותמאניות, ככל שהשתמרו במשך השנים, וחילוץ ידני של נתונים בסיסיים (שנת רישום, שם יישוב, מטרות האגודה ועוד). בנוסף, היה צורך לקבוע מה הסטטוס המשפטי של האגודות, כיוון שבמהלך השנים חלקן נמחקו, פורקו או נרשמו כעמותות אך לא היה לכך תיעוד במרשם.

ב. יצוין כי חוק העמותות, תש"ם-1980, הקנה סמכות לרשם העמותות למחוק אגודות עותמאניות שלא נרשמו כעמותות, למעט ארגוני עובדים ומעבידים. סמכות זו הופעלה על ידי הרשם באופן מרוכז בין השנים 2002-2005, עת היו סמכויות הרשם תחת משרד הפנים. כיוון שפרוצדורת המחיקה המנהלית⁹ כללה פרסום ברשומות, ביצעה היחידה מעבר על כל ילקוטי הפרסומים לצורך איתור המידע. הנתון היה מפתיע וממנו עלה – כי מתוך רשימת האגודות שפורסמה שכללה 10,473 אגודות עותמאניות, כ-65% הן אגודות שנמחקו או פורקו מרצון, כלומר, נגרעו מהמרשם ואינן רשומות עוד.¹⁰ המשמעות היא, שככל שמתגלה כי מתקיימת פעילות או בעלות בנכסים לגבי אחת מהאגודות שנמחקו מהמרשם, יש להסדיר זאת באמצעות ביצוע הליך החיאה או פירוק לפי העניין באמצעות בית משפט.¹¹

⁸ על היעדר המידע אודות אגודות ניתן לקרוא בהרחבה בדוח מבקר המדינה: [דוח שנתי 67 לשנת 2016 ולחשבונות שנת הכספים 2015, פרק שני משרד הפנים, "הפיקוח על אגודות עותמאניות"](#).

⁹ סעיף 368 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג-1983.

¹⁰ היחידה איתרה 25 ילקוטי פרסומים עם מידע רלוונטי, ובהם סך כולל של 7,847 אגודות עותמאניות שפורסם לגביהן כי נמחקו או פורקו מרצון. חלק מהאגודות שנמחקו לא נכללו ברשימת האגודות שפורסמה ע"י משרד הפנים (אך נכללות במרשם הישן).

¹¹ ר' [בנוהל החיאת אגודה עותמאנית המפורסם לציבור באתר היחידה](#).

היחידה פועלת להמשך טיוב המרשם, בין היתר, על ידי איתור מידע מגופים ציבוריים נוספים, [REDACTED]

הגם שהמידע מצוי בהליכי טיוב, בשנת 2021 עלתה לראשונה לאתר גייידסטאר רשימת האגודות העותמאניות באופן המאפשר איתור וצפייה באגודה עותמאנית ספציפית, וכן ביצוע חיפושים חכמים ופילוחים רוחביים במידע הקיים. כיום, עבור אגודות מדווחות בהתאם לתקנות, ניתן לצפות במידע עדכני הכולל פרטי יצירת קשר וכן סכומי התקשרויות שביצעו אגודות עם משרדי ממשלה.

טו. **שדרוג מיזם הגייידסטאר** - גייידסטאר הינו אתר אינטרנטי שהוקם על ידי משרד המשפטים בשיתוף עם יד הנדיב וג'וינט ישראל במטרה להנגיש לציבור מידע רשמי, מהימן ומקיף על כל ארגונים ללא כוונת רווח בישראל - עמותות, חברות לתועלת הציבור והקדשות. האתר כולל מנוע חיפוש מתקדם ומרכז במקום אחד מידע ממשלתי המועבר ישירות ממאגרי המידע של רשות התאגידים וממאגרי מידע נוספים של גופים כגון רשות המיסים, החשב הכללי, ביטוח לאומי ועוד. אתר גייידסטאר מבטא שיתוף פעולה בין מגזרי המתקיים מתוך אמונה שהשקיפות הציבורית היא אמצעי חשוב לפיתוח וקידום המגזר השלישי בישראל.

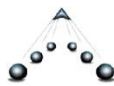
במטרה להקל על הנטל הבירוקרטי ובהתאם למדיניות הממשלה של 'ASK ONCE', עלה בשנת 2021 שירות חדש לאתר הגייידסטאר באמצעותו אפשר להפיק באופן עצמאי ושירות, ללא תשלום, לכתובת דוא"ל המבקש, מסמך "נסח עמותה" או "נסח הקדש" הכולל פרטי מידע בסיסיים אודות עמותה או הקדש המעודכנים נכון ליום הפקתו. באופן דומה ניתן גם להפיק מסמך "סטטוס עמותה" באופן עצמאי, מבלי שנדרשת פניה אל מוקד השירות.

הגייידסטאר משמש כיום אמצעי חשוב עבור קרנות, תורמים, נציגי ועדות תמיכה במשרדי ממשלה, רשויות מקומיות ובעלי עניין נוספים, לצורך איסוף מידע אודות עמותות וקבלת החלטות אפקטיביות לגבי מתן תמיכות ומענקים. כמו כן, הוא משמש כלי בידי מקבלי החלטות שכן הוא מציג תמונה כוללנית ומהימנה על המגזר השלישי בישראל.

בשל גישה זו, במהלך שנת 2022 עודכן אתר הגייידסטאר והחל להציג באלו עמותות התבצע הליך פיקוח או ביקורת על ידי יחידת רשם העמותות והחל"צ ברשות, ומה היו תוצאות הליך זה. אנו סבורים כי מידע זה חיוני לציבור ולהחלטות שונות הנוגעות לממשק בין הציבור כולו לבין עמותות וחל"צ.

בשנת 2021, עלה לאתר גייידסטאר, מידע בדבר האגודות העותומניות. בין המידע שניתן למצוא באתר על האגודות: שנת רישום, מטרות, יישוב ותחום פעילות. פרסום אגודות עותומניות בגייידסטאר הינו צעד חיוני וחשוב בהגברת הנגישות למידע והשקיפות הציבורית, והגם שהמידע עדיין אינו מלא ומצוי בהליכי טיוב.

בהתאם, עלתה באופן דרמטי כמות הגולשים באתר במהלך 2020-2021, מכ-20,000 גולשים בחודש בממוצע, למעל 150,000 גולשים.

בימים אלו, אנו פועלים להרחבת המידע בגיידסטאר כך שיכלול מידע עדכני על הקדשות וכן פועלים להקמת אתר חברות.

טז. **טיוב פרטי גורמי אנוש ביחידת רשם החברות וביחידת רשם המשכונות:** ב- 2021 הושלם פרויקט עומק משמעותי של טיוב מיחשובי של גורמי אנוש – בעלי מניות ודירקטורים בחברות וכן פרטי חייב/ממשכן ונושים. מדובר בפרויקט רחב היקף במסגרתו טויבו באופן מחשובי למעלה ממיליון נתונים דבר שלתוצאותיו תהיינה חשיבות רבה לחיזוק מעמד המרשמים ומהימנותם.

בנוסף, נערך טיוב במאגר רשם העמותות

יח. **שמירה על מהימנות המרשם באמצעות מחיקת עמותות לא פעילות ודרישת דיווחים** – כיום רשומות במרשם העמותות כ-38 אלף עמותות, מתוכן כ- 20,000 מגישות דיווחים שנתיים כנדרש לפי חוק העמותות. להערכתנו, חלק גדול מהעמותות שאינן מדווחות הן עמותות שאינן פעילות ואין להן נכסים, ולכן צפויות להימחק בהליך מחיקה יזום שיתבצע במהלך שנת 2023. בהליך מחיקה זה תפנה היחידה אל כ-8,000 עמותות, זאת לאחר שבמבצעים דומים קודמים נמחקו כ-14,000 עמותות (חשוב להדגיש שלא כל העמותות נמחקות בפועל, שכן חלקן משיבות כי הן פעילות ומגישות דיווחים כדיון). במקביל, פתחה יחידת רשם העמותות והחל"צ ברשות התאגידים במבצע פיקוח רחבי, במסגרתו פנתה היחידה אל 300 עמותות שלא הגישו דיווחים שנתיים, ואשר לגביהן יש אינדיקציות כי הן פעילות או בעלות נכסים משמעותיים, בדרישה כי יגישו דיווחים כנדרש בחוק.

יט. **הדרכה וימי עיון פתוחים לציבור** - ימי הדרכה וימי עיון שנערכים לציבור הם אמצעי להפיץ ולהנגיש לציבור מידע, לשתפו ולקבל ממנו משוב אודות פעולות הרשות. במהלך השנים האחרונות נערכו ימי עיון והדרכה רבים בשיתוף פעולה עם גופים שונים ובכלל זה בלשכת עורכי הדין, לשכת רו"ח וכד', הן בתחום העמותות והמלכ"רים והן בתחום החברות העסקיות, בכל רחבי הארץ. דגש מיוחד ניתן לביצוע ההדרכות בפריפריה, בין היתר – באר-שבע, נוף הגליל ואילת, מאחר ובפריפריה, בשל המרחק מהסניפים המרכזיים, יכול ציבור הלקוחות להפיק תועלת רבה אף יותר מהשימוש בשירות זה. בהדרכות שהתקיימו, נכחו מאות משתתפים מכל רחבי הארץ. יצוין כי בעקבות הערות שנשמעו בכנסים אלה הוטמעו שינויים

לשיפור תהליכים. בשנת 2022 קודמו הדרכות מקוונות באמצעות ה"זום" לקהל רחב ולנציגי עמותות, לרבות אופן הגשת דיווחים, קבלת אישור ניהול תקין ועוד.

כ. ביצוע הדרכות לציבור באופן שוטף על פעולות מקוונות המועבר ע"י יחידת רשם החברות,

יחידת רשם העמותות ויחידת השירות לציבור: רשות התאגידים מצויה בפעילות מתמדת של חשיבה ופיתוח שירותים חדשים לצורך הקלה ושיפור השירות לציבור. במסגרת זו, בהמשך לשירותים מקוונים שהושקו, מתקיימות הדרכות בנושאים שונים בפעילות, לרבות אתר בטוחות לציבור (רישום וסילוק שעבודים ומשכונות), רישום חברה - תקנון מובנה, פירוק חברה – תהליכי פירוק מרצון ופירוק מרצון מזורז, דיווחים שוטפים - ביצוע דיווחים שוטפים ליחידת רשם החברות באופן מקוון (מוסמך לדוות, דוחות שנתיים, מניות ודירקטורים), וכן הדרכות בנושא הגשות לקבלת ניהול תקין, חובות עמותה חדשה, כיצד לרשום עמותה חדשה, והדרכה בנושא "חובות דיווח וגילוי על תרומות מישות מדינית זרה".

כא. שיתוף פעולה עם רשות האכיפה והגביה בנושא העברת מידע בין הרשויות בנוגע לחברות

חייבות אשר מבקשות להתפרק מרצון – רשם החברות מנהל הליכי פירוק מרצון של חברות, וזאת במספר מסלולים. כחלק מתהליך זה החברות, באמצעות רוב הדירקטורים, מצהירות בתחילת התהליך כי הן סולבנטיות. הצלבת מידע עם נתוני רשות האכיפה והגביה העלתה כי קיימת תופעה של חברות המבצעות תהליך פירוק מרצון, חרף קיום חובות למדינה (המרכז לגביית קנסות) או לגורמים פרטיים (הוצל"פ). לפיכך, נקבע מתווה להעברת מידע בין הרשויות ולאופן ההתנהלות לצורך מניעת תופעה זו. מתווה זה כבר הוכיח את עצמו, כאשר בזכותו בוצעה כבר גביה בהיקף נרחב של חובות חברות למדינה, אשר ללא תיאום זה בין הרשויות היה יורד לטמיון.

כב. קמפיינים פרסומיים להפצת מידע לאור ריבוי השירותים החדשים של רשות התאגידים, יש

צורך בפרסומים תדירים לצורך הבאת המידע הרלוונטי לכלל הציבור. בשל העדר תקציב מדינה, והעדר תקציב פרסום, רשות התאגידים שמה דגש על ביצוע פרסומים במבחר ערוצים חינוכיים או שעלותם נמוכה, ובכלל זה שימוש ברשימות תפוצה, פייסבוק, הפקת סרטונים באופן עצמאי תוך שימוש בכלים טכנולוגיים, פרסום באתרים של גורמים (ממשלתיים ולא ממשלתיים) עימם מתקיימים קשרי עבודה, ופרסום ממומן.

כג. שיתוף ציבור - הרשות מאפשרת לציבור להעיר הערות, להגיש התייחסויות ובמקרים

המתאימים אף להיות מעורב בדאילוג ישיר עם נציגי הרשות. הפרסום לציבור מתבצע באתר האינטרנט של משרד המשפטים ובדרך כלל כולל גם פניה יזומה וישירה לבעלי העניין המרכזיים בתחומי המדיניות או ההסדר המתגבש. במהלך 2022 נערכו מספר הליכי שיתוף בהם: הליך שיתוף ציבור עם ארגוני עובדים ומעבידים קופות חולים ובעלי עניין במסגרת הליך RIA לגיבוש הנחיות להתנהלות אגודות עותומניות (יפורט בהרחבה בהמשך); הליכי שיתוף ציבור במסגרת RIA - תקנות הנאמנות; הליך שיתוף אגב עליית מערכות מחשוב מקוונות; פורסם קול קורא לציבור בנושא "תפיסת תפקיד יחידת רשם העמותות" וכן פניה בנושא שימוש באמצעי תשלום על ידי עמותות במסגרת התהליך האסטרטגי ועוד. בנוסף, ביחידת רשם החברות נערכו שיתופי ציבור בנושאים שונים: פרסום "קול קורא" במסגרת תהליכי

הפחתת נטל רגולטורי, בוצע סקר בנושא שירות "חיפוש הפוך" לצורך התאמתו לצרכי השוק שיפורו ומתן השירות ישירות באמצעות אתר רשם החברות, סקר נוסף במסגרת תהליך הפחתת הנטל הרגולטורי לעניין תיקון החקיקה שהוצע במסגרת תיקוני "ניקיון אביב" בו מוצע כי לחברה תינתן אפשרות לבחור שהדיווחים שהוגשו לרשם יהוו את מרשם הדירקטורים ומרשם בעלי המניות, וכן בוצע שיתוף ציבור בנושא הרחבת האפשרות לשימוש בשמות חברות שנמחקו.

כד. שיתוף הציבור בתכנית העבודה לשנת 2022 – לקראת גיבוש תכנית העבודה לשנת 2022 יצאה רשות התאגידים בהליך שיתוף ציבור במטרה לשתף את הציבור הרחב ולהיוועץ בו בנוגע לעיקרי טיוטת תכנית העבודה של הרשות לשנת 2022. כ- 4,000 משתתפים נכנסו וצפו בעמוד האינטרנט שבו הוצג הליך שיתוף הציבור, כ-220 מגיבים השתתפו בהליך, השיבו לסקר שהוצג, דרגו את המשימות והביעו דעתם. כ-50% מהמגיבים היו נציגים של תאגידים ללא כוונת רווח וכ-15% היו נציגי תאגיד עסקי. מעיון בתגובות הציבור עלה כי המשימות המרכזיות בהן התמקדה רשות התאגידים ושזכו לתעדוף אצלה, נמצאו גם בראש סדר העדיפות של הציבור. המשוב מהציבור העניק לרשות "רוח גבית" ותמיכה משמעותית במשימות המרכזיות ששולבו בתכנית העבודה לשנת 2022.

כה. דלתיים פתוחות ושולחנות עגולים - בהמשך לדיונים שנערכו בכנס "בדלתיים פתוחות" 2022 של משרד המשפטים, נערכו ברשות התאגידים "שולחנות עגולים" לצורך המשך הדיונים ושמיעת הצרכים העולים מאת הציבור בתחומי פעילות רשות התאגידים, בעקבות בתובנות שעלו מהכנס אנו בוחנים את האפשרות לשלב בתוכנית העבודה של הרשות את המשימה של ניהול מרשם דירקטורים ובעלי מניות אצל יחידת רשם החברות במקום ברשמי החברה.

כו. בית הספר לממשל תאגידי - בינואר 2023 עתיד להתחיל לפעול בית הספר לממשל תאגידי של רשות התאגידים. החזון שעומד בבסיס הקמת בית הספר הינו החזון של רשות אחת, שפניה אל הציבור ושמטרתה לסייע לתאגידים למלא את ייעודם לטובת המשק והחברה ולהוות מוקד ידע. מחקרים אמפיריים שנערכו בהולנד מצאו שהדרכה וסיוע למפוקחים הם כלים יעילים לא פחות מחיזוק האכיפה. מכאן, חשיבותו הרבה של "בית הספר לממשל תאגידי" שיעלה את רמת הציות של תאגידים, ייתר הטלת סנקציות, יחסוך במשאבים שמתבזבזים בעת הפעלת אמצעי אכיפה ושההכשרות שיתבצעו במסגרתו, במקרים מסוימים, ישמשו תחליף לנקיטת הליכים נגד תאגידים ובעלי תפקידים שהפרו חובותיהם. להערכתנו, מהלך פורץ דרך זה יהווה תמריץ פסיכולוגי לשתף פעולה עם הרשות והדבר יגביר את אמון הציבור בשירות הציבורי בכלל וברשות התאגידים בפרט.

כז. פורטל תאגידים מאגר הידע המקצועי של רשות התאגידים - במהלך שנת 2022 עלה לאוויר פורטל תאגידים. הפורטל מאפשר לרשות לנהל, במקום אחד ובאופן דיגיטלי, את הידע המקצועי והדאטה של כל אחת מהיחידות ובאמצעות זאת להבטיח שימור של הזיכרון הארגוני, צמצום טעויות ויצירת סביבת עבודה מסונכרנת ויעילה. כך בעוד שעד כה הידע נשמר

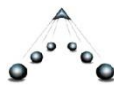
בתיקיות וספריות שונות ובחלק מהמקרים היה בבחינת "תורה שבעל פה" עם עליית הפורטל לאוויר חל שינוי בהתנהלות המקצועית של היחידות.

בשלב זה הפורטל כולל שלוש מיחידות הרשות: יחידת רשם החברות, יחידת המשכונות והשירות לציבור. בשנת 2023 תצטרפה יתר היחידות הרשות ובמסגרת הפורטל יאוגמו כלל מסדי הנתונים הקיימים ברשות כך שהם יהיו נגישים להנהלת הרשות ויהיה ניתן לקיים על בסיסם הפקות לקחים, לקבל החלטות ניהוליות, לגבש מדיניות ולעבור לתרבות ארגונית ולניהול מבוססי דאטה.

כח. **יישום החלטת ממשלה 550 בנושא החברה הערבית ביחידת רשם החברות והשותפויות** – בחברה הערבית כ-15% יותר חברות מפרות מאשר בכלל החברה. בהתאם להחלטת ממשלה 550 בנושא קידום והנגשת מידע לחברה הערבית, נבנתה ביחידת רשם החברות והשותפויות תכנית עבודה במטרה להביא לקידום החברה הערבית וצמצום פערים. התוכנית כוללת עבודה מקיפה ביחידת רשם החברות, לרבות כנסי שטח ופעילות מקצועית:

- **רשם החברות עד אלייך** - ירידה לשטח לערים ויישובים בחברה הערבית, סיוע וטיפול בבקשות בשטח באופן מיידי על ידי עובדי היחידה. בשנת 2022 מתוכננים כ-4 מפגשים בישובים שונים (טמרה, אום אל פחם, כפר יאסיף, טייבה).
- **ימי עיון מקצועיים** - ביצוע ימי עיון (פרונטליים, ובינריים) הכוללים הדרכות על הפעולות השונות ברשם החברות (רישום חברה מקוון- תקנון מובנה, פירוקים, דיווחים שוטפים).
- **רשימת תפוצה בשפה הערבית** – עד כה רשימת התפוצה בערבית כוללת כ- 3100 אנשים.
- **פרסומים שוטפים בשפה הערבית** ברשתות החברתיות (פייסבוק רשות התאגידים)
- **הפקת סרטון בשפה הערבית**
- **קול קורא לזיהוי חסמים** – פרסום קול קורא למגזר הערבי כדי לקבל מידע מהציבור על החסמים השונים לביצוע פעולות מול רשם החברות.
- **תרגום המדריכים לציבור בשפה הערבית**- תרגום של מדריך לרישום חברה בשפה הערבית

כמו כן, התקיימה ישיבה מקוונת בנושאים הקשורים ליחידת רשם העמותות עם עשרות נציגים מהחברה הערבית, בקרוב יתקיים בלשכת עו"ד, ובאום אל פאחם. וכן מתקיימות פגישות שוטפות עם נציגי החברה הערבית ממנהיגות אזרחית. יש לציין שבעקבות הישיבה המקוונת עם נציגי החברה הערבית הוכן דף מידע בערבית הכולל את כל דרכי הגישה לרשות התאגידים הן בנושא חברות והן בנושא העמותות.

כט. **איחוד מאגר הבטוחות במשרד התחבורה וברשות התאגידים** – מרשם הבטוחות המחייב משפטית הוא ברשות התאגידים (ביחידת רשם המשכונות או יחידת רשם החברות, לפי העניין). לגבי כלי רכב, יצר משרד התחבורה אפשרות לרישום הבטוחה גם ברישיון כלי הרכב, כדי למנוע העברת בעלות בלי שהרוכש מודע לקיום הבטוחה. קיום רישום כפול זה הינו בעייתי ויוצר לעיתים תקלות בשל רישום הבטוחה רק באחד המרשמים. במסגרת הקלת הנטל הבירוקרטי ותפיסת ה one stop shop, נערכת בחינה מול משרד התחבורה לגבי האפשרות לניצול המעבר למקוונות לביטול המרשם הכפול.

ל. **מיזם "גייידסטאר" (הקדשות)** - בשנת 2021 פותחה אפשרות להפיק נסח הקדש באופן מקוון וללא תשלום ישירות לדוא"ל, נסח הקדש הוא למעשה "תעודת הזהות" של ההקדש, ומציג מידע בסיסי ומהותי אודות ההקדש הציבורי כפי שהוא מופיע במאגרי המידע של יחידת רשם ההקדשות (ר' בקישור: https://www.gov.il/he/service/trust_extract). בנוסף, החל משנת 2022 ניתן להעלות בדף ההקדש בגייידסטאר את "סיפורו של ההקדש". היוזמה החלה בפרסום חודשי שיזמה יחידת רשם ההקדשות באתר הפייסבוק של רשות התאגידים בשם "מקדיש החודש" במטרה לחזק את הכרת הטוב, את ההכרות של הציבור עם המקדישים, ולקדם את ההנחה שבקשו המקדישים לבצע באמצעות ההקדשה. <https://www.guidestar.org.il/organization/590041638/page/0009>

לא. **החלטת ממשלה 460 מיום 5.10.2021** הביאה עמה בשורה של פיתוח ארוך טווח של אתר "גייידסטאר" כמקור מידע אמין, איכותי ועדכני שישוקף לציבור אודות כלל ההקדשות הציבוריים הרשומים. בהמשך לכך אישרה ועדת ההיגוי את קידומם של שני מיזמים בשנה הקרובה במטרה לספק לנהנים פוטנציאליים מידע על קבלת תמיכות אפשריות, ולאפשר הגשה של בקשת תמיכה לנאמני הקדשות באתר:

- **חיפוש מורכב לפי תחומי פעילות, קהלי יעד וסוגי שירותים** - לדוגמה, חיפוש של המילים: "קשישים", "תרופות" או "ביגוד" יפיק תוצאה של כל ההקדשות שפועלים בתחום חלוקת תרופות וביגוד לקשישים. האתר יציג באילו תחומים מסייע ההקדש ועל פי אילו אמות מידה, ובכך יאפשר לנהנה הפוטנציאלי לבחון האם הוא עומד בתנאים לקבלת סיוע מההקדש.

- **פיתוח ממשק לתקשורת ישירה בין נאמנים לנהנים** - אדם הרואה את עצמו כעונה על תנאי ההקדש יוכל לפנות באמצעות טופס מקוון שבאתר הגייידסטאר אל נאמני ההקדש לצורך קבלת הסיוע, ויוכל לקבל תגובה מהנאמן. פלטפורמה זו מחזקת את הקשר בין הנאמן לנהנה (הון פרטי – להון ציבורי) ללא התערבות רגולטורית, ומסייעת לנאמני הקדשות למלא אחר מטרות ההקדש ללא עלות נלווית וביתר קלות.

לב. **גילוי דעת בנושא שכר נאמנים** – בשנת 2022 פורסמה להערות הציבור טיוטת המדיניות המעודכנת של יחידת רשם ההקדשות לקביעת שכר הנאמן. המדיניות המעודכנת מאמצת פרקטיקות להגדלת התמריצים לחיזוק האחריות העצמית של הנאמנים.

לאחרונה הסתיימו הניתוח וההטמעה של הערות הציבור, ובימים אלה יתפרסם גילוי הדעת לפיו יחושב שכר הנאמנים באחוזים מסכום החלוקה השנתי, ובאופן מדורג בהתאם לסכום החלוקה. התכלית העומדת בבסיס שינוי זה היא הרצון לתמרץ את הנאמנים לממש את מטרות ההקדש, ובמקביל לצמצם מקרי כילוי מהיר של נכסי ההקדש על מנת לקבל שכר גבוה יותר.

7. שיפור השירות הפרונטלי לציבור

האתגר העומד בפני ארגון רב תחומי כרשות התאגידים בעידן של שינויים, הינו ביצוע תפקידיו השונים תוך היענות לצרכים המשתנים בסביבה המתפתחת והתאמת הארגון לצרכי הציבור, וזאת ללא תוספת ממשית של משאבים. לצורך עמידה באתגר זה שוקדת הרשות על שיפור השירות לא רק באפיקים הדיגיטליים, אלא גם באפיקים הפרונטליים כדי שגם אותו ציבור שמסיבות שונות אינו משתמש בשירותים הדיגיטליים יוכל ליהנות משירות איכותי.

א. **שיפור משך זמן ההמתנה והטיפול בקבלת קהל ברשות התאגידים** - כחלק מפעולות הרשות להבטחת שיפור מתמיד של השירות הניתן לציבור, נשמרה המגמה של זמן המתנה קצר בקבלת קהל בלשכות. בתחילת שנת 2020 עמד זמן הטיפול הממוצע מרגע הגעת הפונה ועד לסיום הטיפול בקבלת קהל על כ-16 דקות. בציוני השירות הנקבעים על-ידי יחידה ממשלתית ייעודית שבוחנת זאת, בבדיקה משווה שנערכה בקרב כ-20 יחידות ממשלתיות, זוכות יחידות השירות ברשות התאגידים לציונים גבוהים כאשר ממוצע הציונים עמד על 97.

עם פרוץ משבר הקורונה וסגירת עמדות קבלת קהל הועמדו לרשות הציבור חלופות שונות ובכלל זה הגשה באמצעים דיגיטליים, הפקדה בתיבות ועוד. לקוחות שנתקלו בקשיים זכו לליווי אישי של צוות מקבלי הקהל.

ב. **ישיבות עם נאמנים והליכי הנחיה- מוקדמת (פרה- רולינג)** – יחידת רשם ההקדשות חותרת לשיתוף פעולה מלא עם הנאמנים למימוש מטרותיו הציבוריות של ההקדש, ובמסגרת זו נעשה שימוש בכלים רגולטוריים של הנחיה והכוונה פרטנית. היחידה מקיימת כ-100 פגישות עם נאמנים בשנה, לרבות נאמנים של הקדשות רבים כגון מוסדות להשכלה גבוהה, האפוטרופוס הכללי, רשויות מקומיות ואלכו"רים. הזמינות של היחידה לנאמנים באה לידי ביטוי גם בשירות מוצע של פרה- רולינג, בטרם תבוצענה התקשרויות המשפיעות באופן מהותי על פעילות ההקדש. הליכי פרה- רולינג נועדו לייצר וודאות משפטית, ולייעל תהליכים של אישור התקשרויות, וביצוע השקעות בכספי הקדשות. באופן זה מסייע הרשם ומנחה את הנאמנים מראש, על מנת לקדם את מימושו של המטרות הציבוריות, ולצמצם את הצורך להתמודד עם ליקויים בדיעבד.

ג. סיוע פרטני במילוי הדוח השנתי – בחודשיים שקדמו למועד הגשת הדו"ח השנתי, העמידה יחידת רשם ההקדשות סיוע לנאמנים בהקדשות שאינם מחויבים בהגשת דוח שנתי מבוקר בידי רו"ח. הסיוע ניתן באמצעות פגישה פרונטלית עם נציגי הרשם.

8. קיצור זמני טיפול המפורסמים לציבור ביחידת רשם החברות

כחלק משיפור השירות לציבור, ועל מנת לאפשר לציבור לעקוב אחר הטיפול בבקשות המוגשות באופן נכון ומדויק, בשנת 2022 קוצרו זמני הטיפול המפורסמים לציבור בפעולות שונות ביחידת רשם החברות: כל הבקשות בנושא פירוקים- מ- 45 יום ל- 15 יום, בקשות לשינוי תקנון/תזכיר – מ- 14 יום ל- 90% תוך 6 ימים, בקשות לרישום חברה שהוגשו באופן מקוון באתר – מ- 50% בקשות המטופלות באותו יום ל- 70% בקשות המטופלות באותו יום, גם בבקשות לשינוי שם חברה זמן הטיפול שמפורסם לציבור קוצר - מ- 14 יום – צוין באתר כי 90% מהבקשות יטופלו תוך 5 ימים.

[REDACTED]

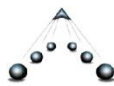
[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

10. קידום חקיקה

הרשות פועלת בהובלת המחלקה המשפטית ברשות, ובשיתוף פעולה עם כלל הגורמים הרלוונטיים, ובפרט מחלקת ייעוץ וחקיקה, על מנת לקדם תיקוני חקיקה הנדרשים לקידום פעילותה הענפה בתחומים השונים. תיקוני החקיקה כוללים כמובן הליכי שיתוף ציבור והערכת השפעת רגולציה מקום שזו נדרשת. במסגרת זו, נחקקו והותקנו החוקים והתקנות הבאים:

לג. **חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה) התשפ"ב-2022**. החוק יוצר תשתית משפטית להסדרת שליחתם של מסרים מגופים ציבוריים לתושבים ולתאגידים בדרך דיגיטלית. במסגרת ההסדר, נקבעו סטנדרטים מחייבים לשליחת מסרים שביניהם הוראות הנוגעות לשמירה על פרטיות, שמירה על בטחון מידע והוראות שקילות בין דואר פיזי לפנייה באמצעי קשר דיגיטליים לעניין חזקות מסירה. החוק כולל תיקונים עקיפים לחוק החברות ולחוק העמותות בעניין משלוח מסרים למען דיגיטלי של חברה או עמותה ובמספר עניינים נלווים נוספים. כך למשל, נקבעה חובת רישום מקוונת של חברה או עמותה וכן, חובת הגשה מקוונת של מסמכים ודיווחים לרשם החברות או לרשם העמותות. זאת, לצד הענקת סמכות לרשם החברות או העמותות, לפי העניין, לאפשר רישום תאגיד כאמור או הגשת דיווח, שלא בדרך דיגיטלית, אם התקיימו נסיבות שמצדיקות זאת.

לד. **חוק החברות (תיקון מס' 34), התש"ף-2020¹²** – התיקון נועד להרחיב את הדרכים האפשרויות לאימות זהות בעלי המניות החתומים על תקנון החברה, כך שיהיה ניתן לאמת את זהות

¹² התיקון נכנס לתוקף ביום 15/9/2020

החותמים, בנוסף לאימות על ידי עורך דין, גם בדרכים נוספות שיקבעו על ידי שר המשפטים. זאת, לאור ההתפתחויות הטכנולוגיות והאפשרות להגשת מסמכים ובקשות באופן מקוון, ותוך הבטחת מהימנות המידע שבידי רשם החברות.

לה. **תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) (תיקון), התשפ"א-2020¹³** - בהמשך לתיקון מס' 34 לחוק החברות, התקנות מאפשרות זיהוי ואימות חתימה באמצעים מקוונים, לצורך הגשת בקשה מקוונת לרישום חברה בידי בעל מניה, ללא הכרח בהסתייעות בעורך דין לשם כך, ולצורך הגשת דוחות ומסמכים באופן מקוון. התיקון המוצע הינו חלק מהליך להפחתת נטל רגולטורי ברשם החברות, אשר מעבר להקלה הטמונה בו בכל הנוגע להליכי הקמתה של חברה והפיכת רישום החברה לשירות מקוון, צפוי לשפר את דירוגה של ישראל במדד קלות עשיית העסקים (Doing Business) של הבנק העולמי.

לו. **תקנות המשכון (סדרי רישום ועיון) (תיקון), התשפ"ג-2022** – ביום 2/11/22 נכנסו לתוקף תקנות המשכון - התיקון כולל הסדרים שנועדו לשיפור נגישות השירותים לציבור הרחב בביצוע פעולות במאגר המשכונות, כך שנותני אשראי (יחידים ומוסדיים) יוכלו לבצע פעולות במאגר באופן מקוון, כפי שהתאפשר עד כה רק לגורמים מוסדיים גדולים (בעיקר תאגידים בנקיים). בנוסף, יש בו כדי להקל נטל בירוקרטי, לשפר את מהימנות הפרטים במאגר ואת הבקורות המפצות הקיימות במסגרת ההסדר הקיים (יידוע בדבר ביצוע פעולות במאגר), ולהבהיר הוראות ומושגים שאינם ברורים דיים בתקנות, באופן שמגביר את הוודאות המשפטית. התיקונים מבוססים על ניסיונה המצטבר של יחידת רשם המשכונות, ושיח מתמשך עם גופים נותני אשראי.

לז. כן יצוין כי ביום 1.1.2020 נכנסה לתוקף של הוראות תקנה 13 לתקנות המשכון (סדרי רישום ועיון) תשנ"ד-1994 החובה החלה על תאגידים בנקאיים לביצוע פעולות במשכון באמצעות הממשק המקוון בלבד, למעט פעולות שהוחרגו מפורשות מהחובה האמורה על פי תקנות המשכון או באישור מיוחד שניתן על פיהן. כניסת תקנה זו לתוקף השלימה מהלך החדשני המאפשר לנושים מורשים לבצע פעולות ישירות באופן מקוון במאגר המשכונות, תוך חיסכון משמעותי בזמן, בירוקרטיה ועלויות למשק, וזאת בדרך של הטלת חובה על תאגידים הבנקאיים, שמרבית המשכונות במאגר נרשמים לטובתם, לעשות שימוש בממשק המקוון בלבד, קרי ללא הגשה ידנית של בקשות לביצוע פעולות במשכון למעט חריגים כאמור.

ח. **כללים לדיווח מקוון בהמשך לתיקון 16 לחוק העמותות - תיקון 16** לחוק העמותות מסמך את רשם העמותות ורשם ההקדשות לפי העניין לקבוע כללים לעניין הגשת בקשות ומסמכים באופן מקוון. מכוחו נקבעו כללי העמותות (הגשה באופן מקוון), התשע"ט-2019 וכללי החברות (הגשה באופן מקוון בידי חברה לתועלת הציבור), התשע"ט – 2019. הכללים

¹³ התקנות פורסמו ביום 26/1/2021, י"ג בשבט התשפ"א (ק"ת 9118) נכנסו לתוקף ביום ומרבית הוראותיהן נכנסו לתוקף תוך 90 ימים מיום פרסומן.

מאפשרים הקלת נטל בירוקרטי (חיסכון בזמן ובעלות עקב האפשרות לעשות שימוש בהזדהות ממשלתית חכמה, אחזור נתונים משנים קודמות ועוד), ושיפור השירות הניתן על ידי רשות התאגידים. ביום 8.3.2020 נכנס לתוקף תיקון לכללים האמורים¹⁴ שנועד לאפשר הגשה של דיווחים ומסמכים נוספים, שלא התאפשר להגישם באופן מקוון בעת כניסת הכללים לתוקף, לאור קצב התקדמות הפיתוח המחשובי (דיווחים אודות החלטת האסיפה הכללית על שינוי שם, מטרות ותקנון, ובדבר הרשאים לחתום בשם העמותה או החברה לתועלת הציבור). בנוסף, בוצע תיקון לכללים האמורים, המאפשר הרחבה של רשימת המורשים להגיש דיווחים ומסמכים בהתאם לכללים האמורים, כך שיתאימו באופן מיטבי להתנהלותן של עמותות וחל"צ בפועל ויקלו עליהן במלאכת הדיווח, לצד שמירת העיקרון המנחה לפיו המורשים - יהיו בעלי תפקידים הנושאים באחריות והמעורים היטב בנעשה בתאגיד, כמו כן התיקון מאפשר הגשה מקוונת של מסמכים במסגרת הליכי פירוק מרצון וזאת לטובת המשך המגמה של הקלת העומס הבירוקרטי המושת על עמותות ושיפור השירות הניתן על ידי רשות התאגידים.

לט. תקנות החוק העותומני על אגודות (דיווח ושקיפות), התשפ"א - 2021 - בהיותן של אגודות עותומניות תאגידים ללא כוונת רווח עלולה להיווצר לגביהן "בעיית נציג כפולה", המתעוררת בעת שאדם שולט או מנהל נכסים בעבור אחרים, בדומה לזו הקיימת בתאגידים אחרים ללא כוונת רווח. תכלית התקנות היא לתת מענה לבעיית הנציג, ולהביא בפני הציבור מידע על פעילות האגודה לקידום מטרותיה ולסייע לחבריה להשפיע על פעילותה ולפקח על התנהלותה התקינה. תכלית נוספת היא להביא לצמצום פערי הרגולציה לעומת תאגידים ללא כוונת רווח אחרים אשר אין להם כל הצדקה עניינית בהקשר של חובת הדיווח והשקיפות.

התקנות קובעות שלושה סוגי דיווחים: דיווח חד פעמי בדבר אגודה עותומנית קיימת; דיווח מידי בדבר שינוי תקנות האגודה, הרכב חברי הוועד או מקום מושבה, וכך דיווח שנתי שיוגש לראשונה עבור שנת 2022 עד ליום 30.6.2023 (קיימת אפשרות למתן אורכה).

במסגרת הדיווח השנתי אגודה נדרשת לדווח לרשם פרטים ביחס לפעילותה במסגרת דוח מילולי הקבוע בתוספת לתקנות. בנוסף, אגודה שמחזורה עולה על 500,000 ₪ נדרשת להגיש גם דוח כספי ערוך על פי כללי חשבונאות ודיווח מקובלים. כמו כן, נקבעו בתקנות התאמות לסוגי אגודות ייחודיים – קופות חולים וארגוני עובדים ומעבידים.

ג. החלטות ממשלה מרכזיות הנוגעות לפעילות הרשות

1. החלטת הממשלה מס' 4731 מיום 12.3.2006: הקמת רשות התאגידים במשרד המשפטים – התקבלה החלטת ממשלה על הקמת רשות תאגידים במשרד המשפטים, שבראשה יעמוד רשם התאגידים, כאשר היחידה תאגד תחתיה את הפעילויות, כח-האדם והמשאבים של רשם העמותות לפי חוק העמותות, התש"ס-1980, רשם ההקדשות לפי חוק הנאמנות,

14 כללי העמותות (הגשה באופן מקוון) (תיקון), תש"ף-2020 וכללי החברות (הגשה באופן מקוון בידי חברה לתועלת הציבור) (תיקון), תש"ף-2020, ק"ת תש"ף מס' 8396.

התשל"ט-1979, רשם החברות לפי חוק החברות, התשנ"ט-1999, רשם המפלגות לפי חוק המפלגות, התשנ"ב-1992, רשם המשכונות לפי תקנון המשכון (סדרי רישום ועיון), התשנ"ד-1994, רשם השותפויות לפי פקודת השותפויות (נוסח חדש), התשל"ה-1975 ורשם שמות העסק לפי פקודת רישום שמות עסק - 1935.

2. **החלטת ממשלה מס' 3662 מיום 11.03.2018: ריכוז הסמכויות לפי החוק העותומני על**

האגודות במשרד המשפטים - ביום 16.5.2017 התפרסם דוח מבקר המדינה¹⁵ במסגרתו נכללה ביקורת על משרד הפנים בנושא הפיקוח על אגודות עותומניות. בדוח המבקר נמצאו ליקויים רבים ומהותיים שעיקרם - היעדר נתונים עדכניים על אגודות, כישלון הפיקוח, קשיים במימוש הליך של מחיקת אגודות ורישומן כעמותות ועיכובים בניסיונות להסדרת הטיפול באגודות.

דוח המבקר קבע כי: "היעדר פיקוח על האגודות המבצעות פעילויות בהיקפים של מיליארדי ש"ח הוא בגדר ליקוי של ממש ברגולציה הממשלתית. לא סביר שאגודות עותומניות יפעלו ללא כל חובת דיווח וללא פיקוח, בפרט שכמה מן האגודות הן ארגונים מרכזיים במשק הישראלי. המנגנון של פיקוח ממשלתי על הנעשה באגודות חיוני הן כדי שהציבור ידע כי כספי האגודות - שמקורן בכספים שהציבור תורם להן במישרין או בכספי ממשלה - אכן משמשים למטרה שלשמה ניתנו, והן כדי למנוע שימוש לרעה באגודות לשם הברחת נכסים, הפקת רווחים או חלוקת רווחים שלא כדין. מה גם שבכל עת עלולים להיגרם נזקים בגין מצב זה, והראיה לכך היא שבמשך השנים נחשפו פרשיות המלמדות על כשלים בפיקוח על פעילותן של אגודות שונות".

לאור ממצאי הביקורת נקבע במסגרת המלצות המבקר כי "על שרי הפנים והמשפטים בשיתוף משרד האוצר לגבש תכנית להעברת האחריות לנושא האגודות ממשרד הפנים למשרד המשפטים כדי שרשות התאגידים המפקחת על רוב התאגידים הקיימים בישראל תפקח גם על האגודות העותומניות".

ביום 11.03.2018 קבעה הממשלה בהחלטתה שבנדון להעביר את הסמכויות המוקנות לשר הפנים לפי החוק העותומני על האגודות אל שרת המשפטים. וכן, לאצול את סמכויות הממשלה לפי החוק העותומני על האגודות לשרת המשפטים ולהסמיך את שרת המשפטים לאצול את הסמכויות האמורות - כולן, מקצתן או בסייגים - לרשם העמותות. בנוסף הוחלט להטיל על משרדי הממשלה, לרבות יחידות סמך ממשלתיות, להעביר לרשם העמותות לפי דרישה ובכפוף לכל דין, מידע אודות אגודות עותומניות, נכסיהן וחבריהן.

ביום 10.4.2018 שרת המשפטים אצלה את סמכויותיה אלה לרשם העמותות ומאז פועלת רשות התאגידים מכוחן, זאת בין היתר כאמור על ידי הקמת יחידה לניהול נושא הפיקוח והאסדרה בתחום האגודות העותומניות.

¹⁵ דוח שנתי 67 לשנת 2016 ולחשבונות שנת הכספים 2015, להלן קישור לדוח -

<https://www.mevaker.gov.il/he/Reports/Pages/587.aspx#tab-details>

בשנת 2021 הותקנו על ידי שר המשפטים תקנות הדיווח המורות לאגודות העות'מניות להעביר לרשות התאגידים דיווחים בדבר התנהלותן, כחלק ממהלך המאפשר שקיפות ופיקוח ובקרה כנדרש.

3. **החלטת ממשלה מס' 4418 ק/128 מיום 15/10/1998: תמיכות בתקציב המדינה ועיזבונות לטובת המדינה (אישור ניהול תקין)** - בשנת 1998 התקבלה החלטת ממשלה, לפיה החל משנת התקציב 1999 יידרשו גופים הפונים בבקשה לקבלת תמיכה כספית ממשרד ממשלתי, להציג אישור מטעם רשם העמותות. עוד נקבע, כי רשם העמותות יבחן, בהתאם לנהלים ולקריטריונים שיגובשו על-ידו, האם העמותה עומדת בכל דרישות החוק והאם נכסי העמותה והכנסותיה משמשים אך ורק את מטרות העמותה. הרציונל בבסיס החלטת הממשלה, להבטיח כי בצד עידוד פעולות מבורכות הנעשות על-ידי עמותות וחברות לתועלת הציבור רבות, כספי הציבור, המועברים מהמדינה במישרין או בעקיפין (באמצעות הטבות מס), יגיעו ליעדם וישמשו למטרות שלשמן יועדו. בשנת 2002 הורחבה החלטת ממשלה זו גם לתקצוב גופים ללא כוונת רווח ולא רק לתמיכה בהם.

בעקבות כך, החל רשם העמותות בבדיקת עמותות, ובהנפקת אישור ניהול תקין. בהמשך, הורחבה החובה בהחלטות ממשלה נוספות אף לעמותות מהן רוכשת המדינה שירותים במכרז ושלא במכרז. בעקבות תיקון מס' 6 לחוק החברות, בשנת 2009 החל רשם ההקדשות בטיפול בבקשות לאישור ניהול תקין גם של חברות לתועלת הציבור, לרבות בגיבוש כללים ונהלים המותאמים לחברות אלה. הליך זה, של דרישה לאישור ניהול תקין מעמותות ומחברות לתועלת הציבור, השפיע בצורה דרמטית לא רק על התנהלות העמותות והחברות לתועלת הציבור עצמן, כי אם גם על התנהלות גופים שונים ותורמים המעבירים להן כספים. גופים רבים כאמור, החליטו לדרוש אף הם אישור ניהול תקין כתנאי להעברת כספים לעמותות ולחברות לתועלת הציבור.

בחוברת ההנחיות להתנהלות עמותות אותה מפרסם רשם העמותות, לצד דרישות החוק, מפורטות גם הנחיות נוספות שאינן נובעות ישירות מן החוק אלא מהוראות החלטת הממשלה דלעיל והמחייבות רק ארגונים ללא כוונת רווח המעוניינים בקבלת אישור ניהול תקין.

4. **החלטת ממשלה מס' 1855 מיום 11.08.2016: שיפור אופן עשיית עסקים בישראל** - מטרת ההחלטה לשפר את דירוג מדינת ישראל במדד הבין לאומי העוסק בפשטות אופן עשיית העסקים, להפחית את הנטל הרגולטורי על המגזר העסקי ולשפר את הפעילות הכלכלית בישראל.

במסגרת זו קיימת התייחסות להליך רישום תאגידים ברשות התאגידים, הליך המשפיע על דירוג ישראל במדד העוסק בפתיחת עסק.

במסגרת ההחלטה נקבע, בין היתר, כי רשות התאגידים, רשות המסים והמוסד לביטוח הלאומי יסדירו את כלל המידע והטפסים הנדרשים לצורך פתיחת תיק בכל אחד משלושת הגופים כך שבעת פתיחת תיק ברשות התאגידים, יוכל פותח התיק לספק את כלל המידע

הנדרש עבור פתיחת תיק בשלושת הגופים האמורים בנקודה אחת, וכן לאשר לרשות התאגידים להעביר את כלל המידע והטפסים הנדרשים לפתיחת התיק לרשות המסים ולמוסד לביטוח הלאומי.

כך, לאחר רישום חברה או עמותה ברשות התאגידים שבמשרד המשפטים, תעביר רשות התאגידים באופן מקוון, אם ביקש זאת פותח התיק, את כל המידע הרלוונטי הדרוש לפתיחת תיק לרשות המסים ולמוסד לביטוח הלאומי. בהתאם למידע האמור יפתחו התיקים בגופים אלו בתוך שלושה ימי עבודה מרגע קבלת המידע.

לצורך יישום ההחלטה פועלת רשות התאגידים עם רשות המסים (מס הכנסה ומע"מ) והמוסד לביטוח לאומי בשיתוף ישראל דיגיטלית שבמשרד לשווין חברתי (ראו הפירוט בפרק לעניין נושאים הנמצאים בפרק תכנית העבודה לשנת 2020).

5. **החלטה מס' 3190 מיום 24/2/2008: יחסי הממשלה, החברה האזרחית והמגזר העסקי התורם להשגת מטרות ציבוריות - בסעיף 2 לפרק ד' להחלטת הממשלה, הוחלט כי על ראש רשות התאגידים בין בעצמו ובין בשיתוף עם גופים אחרים, לפעול להקמת מאגר, שיהווה מקור מידע באשר לפעילות ארגונים ללא כוונות רווח וזאת לטובת הבטחת השקיפות בפעילות החברה האזרחית ולשם הבטחת השקיפות בפעילות הממשלה ביחסיה עם החברה האזרחית.**

בעקבות כך, בתאריך 18/3/2009 נחתם הסכם בין ממשלת ישראל באמצעות משרד המשפטים, לבין קרן יד הנדיב וגוינט ישראל שעניינו מיזם משותף להקמת מאגר מידע על ארגונים ללא כוונות רווח, במטרה להגביר את השקיפות והנגישות למידע אודות ארגונים ללא כוונות רווח הפועלים בישראל. ביולי 2010 הושק אתר "גיידסטאר"¹⁶ שהינו אתר אינטרנטי המנגיש מידע חינוכי אודות המגזר השלישי בישראל לציבור הרחב ומשמש אמצעי חשוב עבור קרנות, תורמים, נציגי ועדות תמיכה במשרדי ממשלה, רשויות מקומיות ובעלי עניין נוספים, לצורך איסוף מידע אודות עמותות וקבלת החלטות לגבי מתן תמיכות ומענקים.

בשנת 2017 הוחלט על קבלת אחריות מלאה במיזם על ידי משרד המשפטים, והיבטי פיתוח ותחזוקת האתר הועברו לאגף מערכות מידע שבמשרד. כשנה לאחר מכן, במאי 2018, עלה לאוויר אתר גיידסטאר החדש – אתר מתקדם וחדשני.

מיזם הגיידסטאר מבטא שיתוף פעולה בין מגזרי המתקיים מתוך אמונה שהשקיפות הציבורית היא אמצעי חשוב לפיתוח וקידום המגזר השלישי בישראל. כמות הגולשים באתר כיום היא למעלה מ-100,000 משתמשים ייחודיים בחודש. להרחבה בנושא המיזם ראו הנזכר בסעיף 6 לעיל.

6. **החלטת ממשלה מס' 260 מיום 26.7.20: בנושא תכנית להאצת השירותים הדיגיטליים לציבור - במסגרת החלטה זו נקבעה הקמת כח משימה, בהשתתפות נציגי רשות התאגידים, רשות המסים, המוסד לביטוח לאומי וגורמים נוספים, שיעסוק בטרנספורמציה דיגיטלית,**

¹⁶ אתר גיידסטאר החדש - <https://www.guidestar.org.il/home>

בין היתר, של בקשה לרישום חברה ופתיחת תיק לחברה ברשות המיסים, החצנת מידע בשדרת המידע, בנוגע, בין היתר, לתאגידים.

7. **החלטת ממשלה מספר 460** מיום 5.10.2021 - עיגנה את הפרשנות שהיתה קיימת ברשות התאגידים, ולפיה אגודה עותמאנית בהיותה אלכ"ר נדרשת בדומה לעמותה לאישור ניהול תקין בהתאם להחלטות הממשלה שניתנו בעבר בעניין. כיום, על אגודה עותמאנית חלה החובה להמצאת "אישור ניהול תקין" (או אישור על הגשת מסמכים) כתנאי לקבלת תמיכות או הקצבות, ביצוע התקשרויות עם משרדי ממשלה, קבלת אישור זיכוי ממס (לפי סעיף 46 לפקודה) וכן קבלת הטבות מרשויות מקומיות לעניין פטור מארנונה והקצאת קרקע בפטור ממכרז. משמעות האישור הינו כי האגודה העותמאנית הגישה דיווחים כנדרש בחוק ובתקנות לרשם העמותות ולא עלו ליקויים משמעותיים בהתנהלותה.

8. **החלטת ממשלה מס 627** מיום 14.11.2021 - בעניין העברת יחידות ארציות של הממשלה לירושלים - החלטה זו קובעת כי יחידות ארציות של משרדי הממשלה יועברו לירושלים. לעניין רשות התאגידים, החלטה זו רלוונטית ליחידת אכיפה ובקרה האמונה על בקרה ואכיפה של הוראות הדין על תאגידים, הן בתחום העמותות וחברות לתועלת הציבור והן בתחום החברות. מקום מושבה הנוכחי של יחידה זו הוא בתל אביב. החלו תהליכי יישום באשר לאופן יישום ההחלטה ביחס ליחידה.

9. **החלטת ממשלה מספר 225** של הממשלה מיום 01.08.2021 - התאמת החקיקה לעידן הדיגיטלי נועדה לשפר את השירות הממשלתי והציבורי ולהקל על הנטל הביורוקרטי, בדרך של עיגון הסדר לדיוור דיגיטלי על ידי גופים ציבוריים לתושבים ולתאגידים, באופן איכותי, מהימן, מתקדם ונוח לשימוש, באמצעות התאמת התשתית החקיקתית לעידן הדיגיטלי. לשם כך קובעת ההחלטה כי יש לתקן את חוק פנייה לגופים ציבוריים ולבצע תיקונים עקיפים בחוקים שונים וביניהם בחוק החברות ובחוק העמותות. בהתאם להחלטה זו נחקק חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה) התשפ"ב-2022 אשר כלל תיקונים עקיפים לחוק החברות ולחוק העמותות בנושא משלוח מסרים למען דיגיטלי של חברה או עמותה.

10. **החלטת ממשלה מס' 987** מיום 16/1/2022 - לעניין מתווה מהיר לשיפור איכות הרגולציה והקלה על המשק - "ניקיון אביב" החלטה זו קובעת מתווה לקידום מהיר של תיקוני חקיקה שמטרתם להביא לחיסכון שנתי משמעותי. המתווה כוללת קידום תיקון לחוק החברות, התשנ"ט - 1999, אשר קיבל ביטוי בפרסום הצעת חוק הצעת חוק החברות (תיקון מס' 35), התשפ"ב-2022, המעניקה סמכות לרשם החברות למחוק חברות מהמרשם, ביטול חובת צירוף תרגום עברי אגב הגשת מסמכי רישום של חברת חוץ וכן מתן אפשרות לחברה לקבוע כי דיווחיה לרשם יהוו את מרשם בעלי מניותיה ומרשם הדירקטורים שלה. בנוסף, המתווה קיבל ביטוי בפרסום טיוטת תקנות החברות תקנות החברות (דיווח, פרטי רישום וטפסים) (תיקון), התשפ"ב - 2022. הכול כפי שפורט לעיל.

ד. נושאים הנמצאים בתהליך מבחינת עבודת הרשות

1. גיבוש הנחיות להתנהלות אגודות עותמאניות בשיתוף אגף אסטרטגיה: הרגולציה הקיימת כיום על אגודות היא מיושנת וחסרה ועל כן נדרשת השלמה באמצעות הנחיות מנהליות או חקיקה בעתיד. במסגרת זו הכוונה להחיל על אגודות עותמאניות את הרגולציה החלה על עמותות, זאת תוך ביצוע ההתאמות הנדרשות, ובדרך זו לצמצם ככל הניתן את פערי הרגולציה הקיימים. בשנת 2022 החל הליך לגיבוש הנחיות להתנהלות אגודות עותמאניות, בשיתוף אגף מדיניות ואסטרטגיה. הסוגיות שנבחרו לאסדרה בשנה זו הן בעיקרן סוגיות הקשורות ביישום תקנות החוק העותומני על האגודות (דיווח ושקיפות), תשפ"א-2021, בדגש על החובה להגשת דיווח שנתי על ידי האגודות שתחול בשנת 2023 וההתאמות שנקבעו לארגוני עובדים ומעבידים וקופות החולים.

במסגרת הליך RIA בוצע שיתוף ציבור רחב:

- פרסום סקרים לאגודות ולציבור: כחלק משיתוף הציבור ובמטרה להכיר טוב יותר את אופי פעילותן של האגודות ולקבל מידע מהשטח פורסמו שני סקרים לתגובות. אחד, סקר שהופץ לציבור הרחב (חברים באגודות, מקבלי שירות ובעלי עניין) אליו התקבלו 230 מענים. השני, סקר שהופץ באופן ממוקד לנציגי אגודות עותמאניות ובעלי תפקידים, אליו התקבלו 21 מענים. מהסקרים עלה, בין היתר, כי קיימת שביעות רצון נמוכה של חברי האגודות וכי קיים עבורם קושי לקבל מידע אודות פעילות האגודה, ובפרט מידע כספי.

- קיום שולחנות עגולים: התקיימו שלושה שולחנות עגולים על מנת להעמיק את הדיון בנוגע למאפייניהם הייחודיים של האגודות העותמאניות – שולחן עגול עם נציגי קופות החולים בהשתתפות נציגי משרד הבריאות; שולחן עגול עם חברים באגודות, ארגוני שקיפות ובעלי עניין בתחום; שולחן עם נציגי הסתדרויות עובדים, נציגי התאחדויות מעסיקים ומייצגים. במסגרת השולחנות עלו קולות רבים ונשמעו דעות מגוונות.

יצוין כי במקביל, נערך מחקר משווה על מנת לבחון את ההסדרים השונים הקיימים בנוגע לארגוני עובדים ומעבידים בעולם. בשלב הבא, לאחר גיבוש טיוטת הנחיות בנושאים העומדים לדיון, היא תופץ להערות הציבור.

2. דוח מבקר המדינה "מאגר המידע של רשם החברות- הפצת המידע ואיכותו":

ביום 04.05.2020 פורסם דו"ח מבקר המדינה בנושא "מאגר המידע של רשם החברות- הפצת המידע ואיכותו"¹⁷. הדו"ח מסכם בדיקה שנערכה במהלך שנת 2019 ביחידת רשם החברות ובנושאים הקשורים לרשם החברות ביחידות נוספות ברשות התאגידים. עיקר המסקנות בדו"ח נסובות סביב התקשוריות משרד המשפטים עם חברות זכייניות לצורך הענקת שירותי מידע ממאגר המידע של רשם החברות, התקשוריות שהחלו בשנת 2001 והוארכו עד ינואר 2019, ובהמשך התקשוריות חדשות באמצעות מכרז חדש להפצת מידע ממאגר רשם החברות שנערך בשנת 2019.

נקודות מרכזיות אליהן התייחס הדו"ח : החברות הזכייניות – ההתקשורות עימן, הבקרה, ונושאים הקשורים להגנת הפרטיות, חשיבות המידע במאגר רשם החברות למשק, החשיבות במניעת דיווחים כוזבים, היבטים הקשורים לגביית אגרות רשם החברות, כמו הצורך בבחינת קביעת אגרה בגובה שונה לכל חברה, בהתאם להיקף הפעילות של החברה, היבטים הנוגעים לגביית כספי האגרה השנתית והמלצה לבחון את הרחבת המידע המצוי בנסח חברה.

ההמלצות המפורטות בדו"ח נלמדו והן יושמו ומיושמות בימים אלה : העמדת שירות חיפוש הפוך ישירות על ידי רשם החברות ישירות ללא תלות בחברות הזכייניות וקביעת אגרה לשירות זה, בחינת היבטי פעילות החברות הזכייניות וההתקשורות עמן, פיתוחים מחשוביים במסגרת אתר "רשם החברות safety" שנועד להפחית מקרים של דיווחים כוזבים לרשם החברות, תיקוני חקיקה במסגרת "ניקיון אביב" והוספת סמכות לרשם החברות במקרים המתאימים להורות על שינוי כתובת החברה ובחינת צרכים עסקיים והרחבת המידע הניתן על חברות לציבור.

3. חובת הגשה מקוונת של מסמכים ודיווחים לרשם החברות :

במסגרת תיקון חוק פנייה לגופים ציבוריים באמצעי קשר דיגיטליים (תיקון מס' 2 והוראת שעה) התשפ"ב-2022, בוצעו גם תיקונים עקיפים בחוק החברות, לרבות תיקון סעיפים 8 וסעיף 38(ב) לחוק. במסגרת התיקונים העקיפים נכללת, בין היתר, התייחסות לחובת הגשה מקוונת של מסמכים ודיווחים שלפי חוק החברות יש להגישם לרשם החברות, כאשר ישנה התייחסות גם לכך שהרשם רשאי לאפשר מסירת מסמך או דיווח שלא בדיווח אלקטרוני אם התקיימו נסיבות שמצדיקות זאת.

מועד כניסת החובה לתוקף : ביחס לחברות שהתאגדו מיום 27.6.2022 (מועד פרסום התיקון)- ביום 27.1.2023. ביחס לחברות שהתאגדו לפני 27.6.2022 - 27.6.2024. לאור זאת, ביחידת רשם החברות מתבצעת היערכות לכניסת החובה לתוקף, תוך התאמה לסוגי החברות בהתאם לתאריכים בהם צפויה החובה להיכנס לתוקף- חברות חדשות וחברות ותיקות. כמו כן

¹⁷ דוח שנתי 70, לעיון - <https://www.mevaker.gov.il/sites/DigitalLibrary/Documents/2020/70b/2020-70b-213->

מתבצעת היערכות לתיקונים מחשוביים בנושא, עדכוני נהלים, לרבות נוהל מקרים חריגים, היערכות העובדים ומחוזות רשות התאגידים, יידוע הציבור ופרסום הנושא.

4. מהלך להסמכת עובדי רשות התאגידים לאישור תצהירי דירקטורים או חברי ועד בפירוק מרצון של חברה או עמותה:

כחלק ממהלך שמטרתו להביא לשיפור השירות לציבור, בימים אלו מקדמת הרשות מהלך חדש, שיאפשר לדירקטורים או לחברי ועד של עמותה, לפי העניין לחתום על תצהירים הנדרשים להליך פירוק מרצון בפני עובדי רשות התאגידים שיוסמכו לכך, במקום שיוזדקקו לשירותיהם של עורכי דין פרטיים ולתשלום בגין אימות החתימה, זאת על מנת לסייע בידי אותם גורמים ולהביא לחסכון בזמן ובעלויות.

בנוסף, הכוונה היא לפתח מסלול מיוחד ושירותי, עבור לקוחות שיבחרו להגיע לחתום בפני עובדי רשות התאגידים, במסגרתו הבקשה תטופל באופן מיידי. אנו סבורים כי במהלך זה יהיה כדי לעודד פירוק של חברות אשר בעליהן לא עשו זאת עד כה.

5. הקמת אזור אישי-עסקי עבור חברות

לאחר הקמת "אזור אישי" לכלל אזרחי המדינה, מפתח כעת "ממשל זמין" אזור עסקי לחברות, ובו, בין היתר, יוכלו דירקטורים בחברות להסמיך גורמים שונים להיות הנציגים מול רשויות המדינה, לצורך ביצוע פעולות מגוונות.

לצורך כך, נעשתה עבודת תיאום מול "ממשל זמין" במסגרתה נקבע קונספט הפעולה במסגרת האזור העסקי כאמור ונקבעו דרכי העברת המידע ויידוע הגורמים בחברה על ביצוע פעולות כאמור. האזור העסקי יהווה מהפיכה באופן הפעולה של חברות מול רשויות המדינה.

[REDACTED]

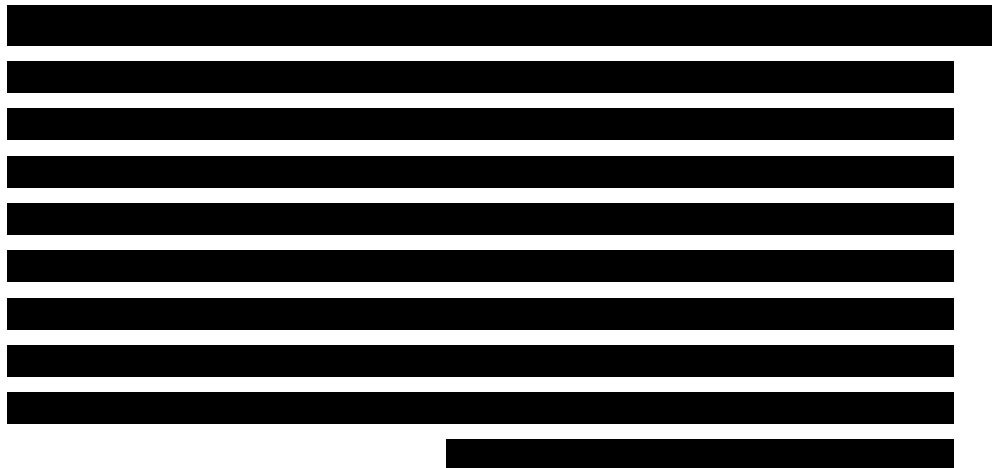
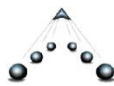
7. חקיקה בתהליכי עבודה

[REDACTED]

[REDACTED]

¹⁸ נמצא בתהליך RIA עם השלמתו תגובש טיוטת תקנות אשר תובא, ביחד עם דו"ח ה-RIA לאישור שר המשפטים.

• **טיוטת תקנות החברות (אגרות), תשס"א- 2001** - הארכת הוראת השעה למתן פטור מתשלום אגרה שנתית לחברה בית משותף המבצעת הליך פירוק מרצון לתקופה של חמש שנים. באשר לחברה שאינה חברת בית משותף – טרם התקבלה סופית החלטה האם הפטור יוארך ביחס אליה, ואם כן לאיזו תקופה.

• **הצעת חוק המשכון²⁰** החלפת חוק המשכון הקיים בהסדר הנשען על אותם עקרונות, אך מודרני יותר, אשר ישכלל את שוק האשראי. החוק יבטל את ההסדר שבפקודת החברות לעניין רישום שעבוד על נכסי חברה ויחליף אותו בהסדר הדומה להסדר הקיים לעניין משכון על נכסי יחיד.

• **טיוטת תקנות החברות (פירוק), התש"ף- 2020²¹** מטרת התקנות היא הסדרת הליכי פירוק – בבית המשפט ומרצון של חברה שאינה חדלת פירעון, וזאת בהמשך לתיקון מס' 32 לחוק החברות. התקנות פורסמו להערות הציבור ביום 30.3.2022.

• **תזכיר חוק לתיקון פקודת השותפויות (הוראות לעניין רישום, דיווח והשתתפות בניהול). תזכיר זה פורסם להערות הציבור ביום 13.10.2021.**

¹⁹ נוסח התזכיר נידון בשנתיים האחרונות מול הוועיקון, כולל בדרגים בכירים, בראשות מר צחי הנגבי, השר לשיתוף פעולה איזורי, הגב' אמי פלמור, מנכ"לית משרד המשפטים, שגרירי הוועיקון בישראל וסגן שר החוץ של הוועיקון. במסגרת זו מונה גם צוות ישראלי (בהשתתפות נציגים מייעוץ וחקיקה (משפט כלכלי, אזרחי, בין-לאומי וחקיקת משנה), רשות התאגידים ומשרד החוץ) וצוות של הוועיקון (היועץ המשפטי של הקסטודיה, הגוף הגדול ביותר של הוועיקון בישראל, ומומחה ישראלי למיסוי). בהמשך להסכמה בין הדרגים הבכירים, הכוונה היא לפרסם את התזכיר לאחר שנקבל את הסכמת הוועיקון לנוסח טיוטת החוק שגובש.

²⁰ החלו הדיונים בהצעת החוק בוועדת חוקה חוק ומשפט בכנסת הקודמת (התקיים דיון אחד ביום 29/5/18).

²¹ גיבוש נוסח התקנות מצוי בשלבים מתקדמים מול מחלקת ייעוץ וחקיקה.

מטרת התזכיר המוצע היא להתאים ולעדכן הסדרים בפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975 (הנוגעים, בין היתר, לרישום שותפויות, כך שיתאמו לנהוג במדינות מפותחות בעולם ובמרשמים אחרים על פי החוק הישראלי, ולהתפתחויות הטכנולוגיות. התיקונים המוצעים העיקריים הם ביטול חובת צירוף הסכם השותפות לבקשות לרישום שותפויות מוגבלות והחובה לדווח על שינויים בו; ביטול חובת הפרסום ברשומות והעמדתו לעיון הציבור באמצעות עיון בתיק השותפות ובפנקס השותפויות שמנהל רשם השותפויות; להסמיך את שר המשפטים לקבוע בתקנות פעולות או סוגי פעולות ששותף מוגבל רשאי לנקוט מבלי שיראו בנקיטה בהן כהשתתפות בניהול מצדו, באופן שעלול להטיל עליו אחריות לחובות השותפות, כדי להגביר את הוודאות לגבי זכויותיו ומעמדו של שותף מוגבל.